

Al. 4614-1

1993

శ్రీమద్భగవద్గీతా

శ్రీమదుపాధ్యక్ష కార్యదర్శి శ్రీమద్భగవద్గీతా

పుస్తక రచయిత శ్రీమద్భగవద్గీతా

ల. ఉ. ప. త. క. వ. త. క. ల. ము.

Al. 1614

అనుబంధము.

బృందావన నగర నివాసులు శ్రీమద్భగవద్గీతా

యితై శ్రీమదుపాధ్యక్ష కార్యదర్శి శ్రీమద్భగవద్గీతా

చలా. నాగలింగ శాస్త్రి శ్రీమద్భగవద్గీతా

బిట్టి నృసింహ శాస్త్రి శ్రీమద్భగవద్గీతా

తత్త్వ సిద్ధాంతము

బ్రహ్మశ్రీ, చలా. నాగలింగ శాస్త్రి శ్రీమద్భగవద్గీతా

చలా. నాగలింగ శాస్త్రి

శ్రీమదుపాధ్యక్ష కార్యదర్శి శ్రీమద్భగవద్గీతా

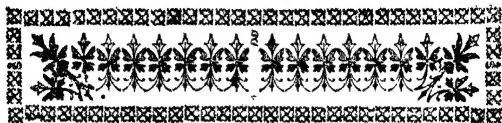
శ్రీమదుపాధ్యక్ష కార్యదర్శి శ్రీమద్భగవద్గీతా

ముద్రాణి 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30 31 32 33 34 35 36 37 38 39 40 41 42 43 44 45 46 47 48 49 50 51 52 53 54 55 56 57 58 59 60 61 62 63 64 65 66 67 68 69 70 71 72 73 74 75 76 77 78 79 80 81 82 83 84 85 86 87 88 89 90 91 92 93 94 95 96 97 98 99 100

Registered Copy Right

శ్రీమదుపాధ్యక్ష కార్యదర్శి శ్రీమద్భగవద్గీతా

శ్రీ ర స్తు.

నూతన గ్రంథముల ప్రకటన

జగత్ప్రసిద్ధమయిన పురాణోక్తకర్మప్రకా

శిక గ్రంథములోని విషయము లేవ్విడువ గా?

౧	విశ్వేశ్వరపూజ	౬	నాందీవిధి:
౨	వరుణపూజ	౭	పునస్సంధానమ్
౩	పుణ్యహవాచనము	౮	గర్భాధానమ్
౪	కర్మగోపుణ్యహ	౯	పునఃసనము
	వాచనము	౧౦	ప్రీతింతర
	నాందీప్రయోగము	౧౧	జాతకర్మ

(౪)

౧౨ చుభావలోకనం	౨౫ అబ్జపూలికా
౧౩ శాంతిసంకల్పం	౨౬ గర్భాధానఖండము
౧౪ సప్తాక్షరకాండం	౨౭ చూడాకర్మ
౧౫ సత్కుతమంతాః	౨౮ విద్యారంభము
౧౬ సప్తగ్రహముంతాః	౨౯ ధర్మికాబంధనం
౧౭ పట్నాతప్రయోగము	౩౦ వాగ్దానము
౧౮ స్వీష్టకర్మము	౩౧ ముక్తకార్యము
౧౯ చతుష్పాత్రప్రయోగము	౩౨ అన్నతీర్థకా
	౩౩ అక్షరారోపణము
౨౦ సప్తగ్రహదానవిధిః	౩౪ వివాహపీఠక్షణం
౨౧ నామకరణము	౩౫ వివాహవిధి
౨౨ నిష్కర్మము	౩౬ వివాహప్రయోగము
౨౩ ఉపవేశనము	౩౭ ప్రధానహోమము
౨౪ అన్నప్రాశనము	౩౮ లాజహోమము

(x)

౩౯ శ్రీశైవమూలము	౫౫ లక్ష్మీమూలము
౪౦ స్థాలీపాదము	౫౬ స్వస్తి శాస్త్రములు
౪౧ తండులపూజము	౫౭ విష్ణుహస్తవేదము
౪౨ గౌరీపూజా	౫౮ నూతన హస్తవేదము
౪౩ సభాపూజా	౫౯ విష్ణుపూజా
౪౪ శేషపూజము	౬౦ దశపురానిధి
౪౫ నాకబలి	౬౧ భక్తదానప్రయోగం
౪౬ కట్టుచంద్రములు	౬౨ దత్తపూజము
౪౭ అప్పగింతలు	౬౩ గంగాప్రార్థనము
౪౮ మహాసంకల్పము	౬౪ స్నానప్రయోగము
౪౯ చూడక	౬౫ సింధుస్నానవిధి
౫౦ మంగళాష్టకము	౬౬ ఆదమనవిధి
౫౧ అగ్నిష్టకము	౬౭ తర్పణవిధి

(2)

మొదలగు అనేకవిషయములనూ అనేక ధర్మశా
స్త్రములను ఆచారములను- సంప్రదాయములను పరిశీ
లించి బహుశ్రమపడి వాసీనగ్రంథముగాని మరియొకటి
లేదు- భరీదుబహుసులభము- ఫలమధికముఅనుసామెతె
లదు. ఇట్టిచుహాగ్రంథము పురోహితులకును బ్రాహ్మణ
--త్రులనెల్లరకును పురాణోక్తకర్మావలంబులకును ము
ఖ్యముగప్రతియుంటనుండలేగిన గ్రంథము - వెయ్యి మా
టబ్రాహ్మణులగ్రంథముచూడలేరవలెను. యు అ పై
చూజ్ఞికులకు ఈ గ్రంథము ఉపబ్రహ్మ వంటిది గ్రం

థము ప్రతిగతి

౧ ౪ ౦

లక్షవతిశతకల్పములెనుగుకథా

సహితముఈకల్పముయాజ్ఞికులే క

థచిహ్నులకు బహు సులభముగా

నున్నది గ్రంథము గతి

౦ 3 ౪

చిత్రగుప్తావతకల్పము ఇదిన్నిలెనుగు

కథాసహితము ప్రతి గతి

౦ ౨ ౬

(౮)

అంధ్రపరశ్వకౌముదీ ఇరివేదాం

తగ్రంథము ప్రతి ౧కి   ౧   ౦   ౦

శ్రీకాళికావ్రతకల్పము ఇరిన్ని కథా

సహితము ప్రతి ౧కి   ౦   ౧   ౬

సదరుగ్రంథములు కావలయువారు బందరుబచ్చి
పేటలో బ్రహ్మశ్రీ చిల్లాలశ్రీనివాసాచార్యులవారిపే
త్రాసే తెప్పించుకొనవచ్చును ౧౦౦ పుస్తకములు కొనువా
రికి ౧: పుస్తకములు కమీషనర్యులకును మరితదివా
రికొరువారు రివైల్వార్డువారలయను,   ✽

—❦—

శ్రీ శ్రీ శ్రీ
శ్రీ శ్రీ శ్రీ
శ్రీ శ్రీ శ్రీ

శుభము.

శ్రీహయగ్రీవాయనమః.

లక్షవర్తివ్రతకల్పారంభః

శ్లో॥ శుక్లాంబరధరం విష్ణుం శశివణాంబతుగ్భుజం |
ప్రసన్నవదనం ధ్యాయేత్స్వపి ఘ్నోపశాంతయే॥

సర్వేభ్యోమహాజనేభ్యోనమః॥ ఆచమ్య - కేశవ...
శ్రీకృష్ణాయనమః॥ ఏవగ్రహాం శేషగవిశిష్టాయాం శుభతి
థౌ సువాసినీచేదావయో గ్రంథత్యో - విధవాచే న్నమే
తి॥ గోత్రవత్సాః - నామధేయవత్సాః । మమ ఆచరిత
వ్రతః లోక్త సంఘాణాసకల ఫలావాప్త్యథకారిజస్సం
పరోష్ఠకృతవ్యభిచారాదిరహస్యపాపసమృత్యథాం ప్ర
కాశక్యతసమస్తదోషపరిహారాథాం - ధర్మాథా కామ

౨ (అక్షరార్థవృత్తకల్పము)

మోక్షచతుర్విధఫలపురుషార్థా నిర్వృత్తాంశ్రీలక్ష్మీ వారా
 యుగాదేవతామృద్ధిశ్య శ్రీలక్ష్మీవారాయణ దేవతాప్రీత్య
 థకంలక్షవర్తవ్రతో ద్యాపవాఖ్యం కర్మకరివ్యమానస్త
 దంగత్సేవతదాదాశుర్ధ్వథకం-చృధ్వర్థంశాంశ్యర్థమభ్యుద
 యార్థంచమహాబలైస్సహస్వస్తీపుణ్యోహవాచనంకరిష్యే
 ఆదౌపగ్విశ్మేనపరిసమాప్త్యథకంశ్రీమహాగణాధిపతిపూ
 జాంఃరిష్యేగణాధిపతిపూజాంపుణ్యోహవాచనంకృత్వాఆ
 థసాగ్దేశేగోమయేనానులిఖ్యరంగవల్ల్యాదిభిఃసంకృత్యవ
 తుష్కేపీతంనిక్షిప్య తదుపాలప్తదశపద్మలిఖిత్వా-త
 తఃపీతవస్త్రమూసార్య తదుపరిపంచస్థపరిమితతం
 దులాన్నిక్షిప్య నిస్సంశ్లేషప్రదశపద్మలిఖిత్వా-తత్ర
 తావ్రకలశంసిద్ధాయ తదుపరినూతనవస్త్రాణిసిద్ధాయ
 పునస్సంకల్ప్య-ఏవంగుగ...శుభతిథౌ శ్రీలక్ష్మీనా
 రాయణదేవతామృద్ధిశ్య...ప్రీత్యర్థంలక్షవర్తవ్రతో ద్యా
 పవాంగప్రతిమాశోధనాదికం కరిష్యే॥ శ్లో॥ దధిసన్ని
 మధుక్షిప్తైః శరణేభ్యవైస్సహా ప్రత్యేకంప్రతుష్టి

(అక్షర రీతి తకల్పము) ౩

ప్రతిమాంశోధయేత్తః॥ ౬౦౧౧॥ ఆప్యాయస్వసమే
 ప్రతేవిశ్వతస్సాను వృక్షియంభవా వాజస్యసుగధే॥
 ధిక్రావుణోఽకాశజ జిహ్వోఽశ్వస్యవాజినః॥ సుభినో
 ముఖాకరత్పాణతయ గ్-షితారిషతః॥ శుక్రమసీశ్యోతిర
 తేజోసీదేవో వస్సవిరోతునాన్వచ్ఛిద్రేణపవిత్రేణ॥ ౬౦౧౨॥
 స్సూర్యస్య రశ్మిభిః॥ ౬౦౧౩॥ వధువాతాఽయుతాయతే మధు
 ష్మరంసింధవః॥ ౬౦౧౪॥ మాధ్వీర్న స్సంతోషభీః॥ మధున
 క్తముతోషసిమధుమత్సార్థిః॥ ౬౦౧౫॥ ౬౦౧౬॥ మధుద్యోస్తునఃషి
 తా॥ మధుమాన్మోవనస్సత్సధుమః॥ ౬౦౧౭॥ అస్తుసూర్యః॥
 మాధ్వీగాఽవోధవంతుః॥ తాస్యోరౌ ... అపోజనయ
 భావనః॥ ఇతిపంచావృతేనస్నాపయి॥ ౬౦౧౮॥ తతశ్చద్ధో
 దశేనప్రత్యేత్య॥ ఆదోగణపతిమావాహ్నాశ్లో ౬౦౧౯॥ తత్తమం
 గణనాథస్య॥ వ్రతంసంపతర-ర శుభ॥ ౬౦౨౦॥ భక్తాభీష్టంత
 స్సౌద్రామైత్తంవిఘ్నవానుకం॥ మం॥ గణానంత్యం...
 సాధనం॥ గణః॥ తిమావాహాయావిష్టాఽయామిపూజయా
 విశిఅథపీపూజాకరమ్యే॥ వ్రాద్వా రేద్వారై మి

౪ (అక్షరార్థి వ్యవకల్పము)

ధాత్రేనమః! విధాత్రేనమః! దక్షిణద్వారేద్వారక్రీయేన
 మః! వందాయనమః! పృవందాయనః! పశ్చిమద్వారేద్వా
 రక్రీయేనమః! జయాయనమః! విజయాయనమః! ఉత్తర
 ద్వారేద్వారక్రీయేనమః! బలాయనమః! ప్రబలాయన
 మః! మధ్యేచిచ్ఛక్త్యైవమః! మాహాకక్త్యైవమః! సత్త్వా
 యనమః! రజసేనమః! తమసేనమః! పత్రేభ్యోనమః! పు
 మ్మేభ్యోనమః! దశేభ్యోనమః! కేసరేభ్యోనమః! తన్మధ్యే
 కణికాయనమః! తన్మధ్యేదశకళాత్మనే వహ్నిమండలా
 యనమః! వహ్నిమండలాధిపతయేబ్రహ్మచేనమః! తన్మ
 ధ్యేద్వాదశకళాత్మనే సూర్య మండలాయనమః! సూ
 ర్య మండలాధి పతయే విష్ణవేనమః! తన్మధ్యే షోడశక
 లాత్మనే రుద్రాయనమః! షోడశ కళాత్మనేచంద్ర
 మండలాధి పతయే రుద్రాయనమః! తన్మధ్యే సా
 వణ మండపాయనమః! తన్మధ్యే సహస్రదశ
 పద్మాననమః! తన్మధ్యే కల్పవృక్షాయనమః! త
 మ్మూలేనవరత్నఖచితసీమసనాయనమః! ప్రధానకలః

(అక్షరార్థవ్యతకల్పము -) ౫

పంచపల్లవాని పంచరత్నానిష్ఠ్యః || తతరాలశేషేతతం
 కాలైః పూరయత్వా | తదుపరి శీలస్త్రీ నారాయ
 న ప్రతిమాం సిద్ధాయ | తదుపరిహరిదా కుంకుమో
 పేతనూతనవస్త్రంసిద్ధాయ || అథఽంటపస్య ఈశానది
 నారభ్య పునరీశానదికో పర్యంతం ప్రాగ్దక్షిణ క్రమేణత్ర
 యస్త్రిగం శతరాలకాన్ సప్రతిమాన్ సవసాన్ ని
 థాయశ్లో || ఆచ్ఛదేః వేశలక్ష్మ్యసహ జనాదకనః
 తిమామయాశ్చతాః పూజాం గృహణసురపూజితమ్ || మం ||
 నారాయణాయవిష్ణుహేవాసుదేవాణాం హి తన్నోవి
 స్థుఃప్రచోదయాత్ || శీలస్త్రీ నారాయణంసాంగం ... శ్రీ
 లక్ష్మీనారాయణమావాహయామి స్థాపయామిపూజయా
 మి || ఏవం త్రయస్త్రిగ శతరాలకాన్ సప్రతిమా నావా
 హ్యంతరిక బ్రహ్మాంటపే బ్రహ్మాంశమావాహ్యః || శ్లో ||
 బ్రహ్మాంశంరక్తగౌరంగం చతుర్విక్రమం జగత్పరీభుం
 అక్షస్రకుంభికాభీతి వరిపాణివిచింతయే || మం || బ్ర
 హ్మదేవనాం...రేణ || బ్రహ్మాంసాం...మి || పంచ

(లక్షవర్తివ్రతకల్పము.)

శ్లో॥ చంద్రపల్లవానిశీప్య తతః ఇంద్రాద్యష్టదిక్పాలకానా
వాహ్యః శ్లో॥ ఇంద్రమైశ్వరావతారూఢం । వజ్రాయుధః
రంభభుం । పూర్వాదిక్పాలకందేవం । సర్వదేవనమస్కృ
తం ॥ మం॥ ఇంద్రం వో .. కేవలః॥ ఇంద్రం సాంగం ...
స్తాపయామి పూజయామి॥

శ్లో॥ వైశ్వానరం వేషవాహం । స్వధాస్త్వా సమ
న్వితం । ఆవాహయామి దేవేశం । తీవ్రశేఖోఽభాసితః॥ మం
అగ్నిందూతం ... సుక్రతుం ॥ అగ్నిం సాంగం ... పూజ
యామి॥ శ్లో॥ దండపాణిం యమం కేవలం । మహిమోన్మ
షవాహనం । యముచాభ్రాసరం పీత్యా యమనావాప
యాచ్యహం॥ మం॥ యమా యసోపగం ... అరంభత
యమం సాంగం ... పూజయామి ॥ శ్లో॥ రక్షోధిపసమ
రూఢం । నై కుతిం బిష్టపాణిం । ధూమ్రవణికం మహాక
రుం । భీమనావాహయాచ్యహం॥ మం॥ మూషుణిపం
... శృంగయాసహస్తిరీతిం సాంగం ... పూజయామి॥ శ
పాణితసంప్రధానాథం । మకరారోహణోత్సుకం ।

(అక్షరార్థ తత్వము.)

కేహస్తంవిచిత్రాంగం వరుణంపూజయామ్యహం॥ మం॥ ఇ
 తంమేవరుణ .. రాచకే॥వరుణంసాంగం... పూజయా
 మి॥ శ్లో॥ వాయుఃపాణంమహావేగం । సర్వలోకసు
 ఖావహం॥ కృష్ణసారసమారూఢం । వాయుమావాహ
 యామ్యహం॥ మం॥ తవవాయు...వృణీమహే ॥ వాయ
 వ్యంసాంగం...పూజయామి॥ శ్లో॥ కుబేరగుహ్యకాధీ
 శం॥ సిధీనామీశ్వరంప్రభుం॥ అశ్వారూఢంశూలిసఖం॥ దే
 వమావాహయామ్యహం॥ మం॥ స్తోమోధేనగ్ం—యో
 దదాసితస్మై ॥ కుబేరంసాంగం ...పూజయామి॥ శ్లో॥
 ప్రమథానాంగతైర్యుక్తం॥ పార్వతీహృదయప్రియం॥ వృ
 వవాహసమారూఢ మీశమావాహ యామ్యహం॥ మం॥
 తమీశానం ... స్వస్తయే॥ ఈశానంసాంగం... పూజ
 యామి॥ శ్లో॥ శుద్ధస్ఫటికసంకాశం॥ సహస్రాదిత్య వర్చ
 సం॥ నీలజీమూతసంకాశం॥ నీలాంజనసమప్రభం॥ మం॥
 తేత్రస్యపతి ... దృశే॥ తేత్రపాలకమావా...మి॥ శ్లో॥
 అగ్నిష్టమభయంశీఘ్రం॥ మనసాచింతయన్ముని॥ పూజయే

(లక్షణ రీతి త కల్పము .)

స్వకార్యేషుగృహేణజయసిద్ధయే॥ మయి యశశ్చంద్ర
భయానుహే...జహి॥ అభయంకరమావాహయమిష్టా
మి॥ శ్లో॥ ఊర్ధ్వస్థితం మహాకాయం॥ అంతరిక్షే మరుత్పథే
పూజయేద్భక్తియై క్తం॥ మనోగతవిధాయినం॥ మ॥ ఊర్ధ్వ
స్థితామణిం మహేషాభక్త్యురుషమా...మి॥ శ్లో॥ చిత్రవ
ర్తాంధరాంసామ్యం॥ స్వపస్యాలయం శుభాచింతయే
ద్భక్తిమానోక్తం॥ బలయై క్తకరాంబుజం॥ మం॥ సోనా
పృథి...థాః॥ పృథివీమా...మి॥ శ్లో॥ మందిరాదిగృహ
స్థామి॥ వాస్తవేషుమోక్షవై॥ సాంకాయ శక్తియైక్తా
య॥ నమః శ్యామహేతవే॥ మం॥ వాస్తోమృతే...శం ది
తువృదే॥ వాస్తుపురుషమా...మి॥ శ్లో॥ బ్రహ్మణం...వి
చింతయే॥ మం॥ బ్రహ్మ దేవానాం...రేభక॥ బ్రహ్మ
ణమా...మి॥ శ్లో॥ మహావిష్ణుశంఖపద్మగుదా
ధరం॥ ధ్యాయేఽహం నీలగారం॥ పద్మస్థకమలాప
తీం॥ మం॥ ఇదంవిష్ణు...సురే॥ విష్ణుమా...మి॥ శ్లో॥ క
రద్వయేనకమతేధారయంతి స్వలీలయా॥ హరనూతన

(లక్ష వర్తిత కల్పము.)

యుక్తాంశ్చిందేననూవ్యహం॥ మం॥ సత్తుమివ
త ... వాచి॥ లక్ష్మీమా...వి॥

శ్లో॥ జ్వాలామాలావృణంరుద్రంఃస్త్రిహండలమ
గం॥ ధ్యామేహ శా దశయుతం శక్తిస్వస్తి కధారి
ం॥మం॥క్రమ దా యప్రచేకసే—హృదే॥రుద్రమా...
॥ శ్లో॥ గౌరీసువణావతౌభాం॥ స్వకృపస్సహ
నీం॥ పాశాంకుశధరాంభూతి॥ ధరాంతశివఃల్లభాం॥మం
రిమనూయ—వ్యవృణ గౌరీమా...వి॥ తరిః మంటప
యదక్షిణతః కనికఃతికసహితకాంక్యపాత్రే దీపారాధ
ంకుర్యాత్॥ దేవస్యోష్ఠాదిగ్భాగే॥పాత్రాయుగ్మంని
య॥ పుంఃతివన్య॥ పూర్వోక్తవేదగుణ—శుభఃతౌ
హజన్మనిజన్మాతిరేమచ సంజాతసమస్తపాపక్షయ
ంవిశేషేణ అగ్నిన్జన్మనిధమాణావ దినమారభ్యవీతా
త్సర్వంతం॥ ఋతుకాలికశాస్త్రీయః॥యమలోపేన అ
సశోరజస్వలాన్యోన్యస్పర్శాః॥ దోషేణవ సంపాదిత
హపాపనివృత్తిర్థం॥ కామతోపవిగ్ధకాలక్రత మైథునా

౧౦ (లక్షవర్తివ్రతకల్పము.)

ది దోష ప్రాయశ్చిత్తార్థం - కాయక వాచిక మాన
కార్యతమవ్యభిచార పురుష స్త్రీసంభాషణాదిప్రాయశ్చి
త్తార్థం పాతివశ్య ధర్మలోప ప్రాయశ్చిత్తార్థం
రీరాశ్యోగ్య సిద్ధ్యర్థం సమ సదోష పాపారథం॥
తుర్విధఫలపుష్పపాదానిర్విధ్యంక్రియార్థే హారాయణ దేవత
ముద్దిశ్య - క్రియార్థం చాందపురాణకల్పక్షప్రకారే
యావచ్ఛక్తిధ్యానావాహనాది యోగశోపచార పూజా
కరిష్యే ॥ తదంతరకలశారాధనంకరిష్యే ॥ శ్లో ॥ కలశ
ముఖేష్టు... సమాశ్రియాః॥ మఱి అకలశేష్టు... రాపజీ
శ్లో ॥ గంగేచ యమునేష్ణే । గోదావరి సురస్స
న్నదేసింధుకావేరీఽలక్ష్మీకన్యస్నిధింకురు॥ ఆయాంతు
లక్ష్మీ హారా యణదేవతాపూజార్థం మమదురీతక్షయం
రకాః- కలశోదకేన పూజాద్రవ్యాణి సంప్రోక్ష్య దేవ-
త్సానంచ సంప్రోక్ష్య అథ ప్రాణప్రతిష్ఠాపనం కరిష్యే
శ్లో ॥ శివః శ్రోత్రిం తథానాసా మోక్షం జింపః
తద్దేవచ! కంతం కుక్షిం చ హృదయం । కిటంబాపా

(ల త్త వ ర్తి వ్ర త క ల్ప ము.) ౧౦

౦౫శ్లో॥ ఊరూ జానూచపాదాంతం తత్తన్యాసం
 ర్గి శేతే ॥౨౦॥ అనునీతే...హ్వయతే॥ స్థిరోభవ-వర
 భవ- సుమభోభవ- సుహస్వభ-వ స్థిరాననంకు
 ॥ అథధ్యాసం ॥ శ్లో॥ సహస్రాంశవ్రతీకాశం పృథ
 నిభేక్షణం కోటికందర్ప లావణ్యబద్ధమాల్కాంబరా
 తం॥లక్ష్మీసమేతం దేవశక్తిక శేయవాససం । స్థిత
 క్తృ ముదారాంగం ధ్యాదేష్టీతిహరి ॥ శ్రీలక్ష్మీ
 రాయణా భ్యానమః ధ్యానం సమర్పయామి ॥శ్లో॥ ఆ
 హ యేజ్జగత్సర్వం లక్ష్మ్యోగసహజగన్ధీం యావ
 స్సం పూజయిష్యామి తాంహ్యం సుస్థిరోభవ॥ శ్రీలక్ష్మీ
 ...నమః॥ ఆవాహనం సమర్పయామి ॥శ్లో॥ సింహాసనం
 హద్దివ్యం మోమరిత్య సనన్వితం । మయానవేతతా
 గ్నం గృహగజగతః ప్రభో॥ శ్రీలక్ష్మీవా...నమః॥ సింహ-
 నం సమర్పయామి ॥శ్లో॥ పాద్యంసహజదేవశ గంధపు
 ప్తతైస్యతం కరుణాకరదేవశ గంగాజలంమిదంప
 ॥ శ్రీలక్ష్మీవా...నమః॥ పాద్యంసమర్పయామి ॥శ్లో॥ అష్ట

౧౨   (ల క్ష వ ర్తి వ్ర త క ల్ప ము .)

ద్రవ్యసమాయుక్తం। స్వగతా వ్రతస్థిం జలం। శృహం
 దేవసర్వజ్ఞ। సర్వదేవనిమిసృతః శ్రీలక్ష్మీనా ...నమః
 అగ్నిం సమర్పయామి॥శ్లో॥ దేవదేవజగత్పాత పుం
 ణపురుషోత్తమ మయాదత్తదిదంశోయం। శృహదౌచన
 సంప్రభో॥ శ్రీలక్ష్మీ...నమః॥ ఆచమనీయం సమర్పయామి
 శ్లో॥ గోక్షీర దధిసంయుక్తం। శరకారా మధు స
 యుతం। శృహం దేవ సర్వజ్ఞ। సర్వగీర్వాణసేవిత॥ శ్రీ
 లక్ష్మీనా...నమః॥ మధుపక్వం పమర్పయామి॥ శ్లో॥ ప
 చామృతైః కురుస్నానం। వేదమంత్రైస్సంయుతం। శ
 హం దేవ సర్వజ్ఞ। లక్ష్మ్యో సహజ నాదకం। శ్రీల
 నా...నమః॥ పంచామృత స్నానం సమర్పయామి॥ శ్లో
 సదీచాం దైవసర్వాసా। మానీతంబ్ధిలోదకం। స్నాన
 స్వీకురు దేవేశ। మయాదత్త సురేశ్వర॥ శ్రీలక్ష్మీనా
 మః॥ శుద్ధోదక స్నానం సమర్పయామి॥ శ్లో॥ వస్త్ర యుగ్మ
 మయాదత్తం। సుసూక్ష్మం స్వగతంబ్ధితం। శృహం దే
 దేవేశ। సర్వదేదాంతగోచరం॥ శ్రీలక్ష్మీనా...నమః॥ వ

(అక్షరార్థప్రకల్పము .) ౧౩

స్థం సమర్పయామి॥శ్లో॥ సువణ తంతుభిర్యుక్తం
 ఃకానిర్మితపురా॥ ఆయుష్యవధానండిత్యం దద్యా
 రనాయక॥ శ్రీలక్ష్మీనా...నమః॥ యజ్ఞోపవీతంసమ
 యామి॥శ్లో॥ శ్రీగంధం చందనాస్మశం॥ కర్పూరేణచ
 యుతం॥ విలేపనంసురి శ్రేష్ఠం॥ తవప్రీత్యైదదామ్య
 ॥శ్రీలక్ష్మీనా...నమః॥ శ్రీగంధంసమర్పయామి॥శ్లో॥
 తావధవళావదేవ॥ శాలీయా తందులాశు
 ॥ హరిద్రమిశ్రితా తుభ్యం॥గృహాదాసురసంహర॥
 శ్రీనా...నమః॥ అక్షతా సమర్పయామి॥శ్లో॥ కరవీ
 జాజిసుమే॥ శృంపకైవకులైశ్శుభే॥ శతపత్రై
 ళ్లారై॥రగ్వయేత్పయోత్తమ॥శ్రీలక్ష్మీనా...నమః॥పు
 సమర్పయామి॥

✽

(అథాంగపూజా.)

చంచలాంగనమః॥ పాదోపూజయామి॥

చపలాయనమః॥ గుల్ఫోపూజయామి॥

సుపాష్ణానమః॥ పాష్ణోపూజయామి॥

గర (లక్ష వర్తిత్రత కల్పము .)

దీర్ఘ జంఘాయ | జంఘే పూజయమ్ ||

రంఘోం వే || ఉరూ పూజయమ్ ||

పుష్పోన్మయాయ | కటిం పూజయమ్ ||

పద్మనాభాయ | నాభిం పూజయమ్ ||

సువక్షసే | వక్షస్థలం పూజయమ్ ||

ఉభయ బాహువే | బాహుకం పూజయమ్ ||

సుకింతాయ | కంఠం పూజయమ్ ||

కేశవాయ | ముఖం పూజయమ్ ||

స్థితవక్త్రాయ | వక్త్రం పూజయమ్ ||

సునాసికాయ | నాసికాం పూజయమ్ ||

నీలాశ్వల శ్యామాయ | నేత్రే పూజయమ్ ||

నారసింహాయ | శిరః పూజయమ్ ||

సర్వేశ్వరాయ | సర్వాంగాని పూజయమ్ ||

ఇంద్రాయ | అక్షయే | యమాయ | నిర్లోతయే | వరు

దాయ | వాయువే | కుబేరాయ | ఈశానాయ సమః | ❀

(అక్షర త్రిప్రళక ల్పము .) ౧౫

అథవిష్ణ్వస్తోతర శత నామపూజా.

సంవిష్ణవేనమః	౧	సుధాప్రదాయనమః	౧౩
శ్రీపతియేనమః	౨	మాధవాయనమః	౧౪
కృష్ణాయనమః	౩	పుండరీకాయనమః	౧౫
వైకుంఠాయనమః	౪	స్థితానందాయనమః	౧౬
గండర్వజాయనమః	౫	రాస్మిరాయనమః	౧౭
పరబ్రహ్మణేనమః	౬	చంద్రమాలినేనమః	౧౮
జగన్నాథాయనమః	౭	యజ్ఞరూపాయనమః	౧౯
వాసుదేవాయనమః	౮	చక్రపాణినేనమః	౨౦
త్రివిక్రమానమః	౯	దాధరాయనమః	౨౧
దైత్యంశకాయనమః	౧౦	ఉపేంద్రాయనమః	౨౨
మధురిపవేనమః	౧౧	కేశవాయనమః	౨౩
తార్క్ష్యవాహనమః	౧౨	చంద్రానమః	౨౪
సనాతనాయనమః	౧౩	సముద్రమథనాయనమః	౨౫
నాగాయనాయనమః	౧౪	హరయేనమః	౨౬
పద్మనాభాయనమః	౧౫	గోవిందాయనమః	౨౭
కృష్ణేశ్వరాయనమః	౧౬	బ్రహ్మచరకాయనమః	౨౮

౧౬ (ల క్ష వ గ్రి వ్ర త క ల్ప ము .)

కైటభాసుర పుడకనాయున		భార్గవాయున	౫౦
శ్రీధరాయున	౩౪	రామాయున	౫౧
కామజనకాయున	౩౫	హలినేన	౫౨
శేషశాయినేన	౩౬	కలికనేన	౫౩
చతుర్ముఖాయున	౩౭	హయననాయున	౫౪
పాంచజన్యధరాయున	౩౮	సర్వంధరాయున	౫౫
శ్రీమతేన	౩౯	శిశుమారాయు	౫౬
కాజకపాణియేనః	౪౦	శ్రీకరాయు	౫౭
జనాదకనాయున	౪౧	కపిలాయు	౫౮
పీతాంబధరాయున	౪౨	ఘృవాయు	౫౯
దేవాయున	౪౩	దత్తాత్రేయాయు	౬౦
సూర్యచంద్ర విలోచనాయు		అచ్యుతాయు	౬౧
మత్స్యరూపాయు	౪౪	అనుతాయు	౬౨
కూర్మతనవేన	౪౫	ముఖందాయు	౬౩
క్రోడరూపాయున	౪౬	ఉదధిపర్థనాయు	౬౪
నృకసరితేన	౪౭	ధన్వంతరియే	౬౫
నాగరూపాయు	౪౮	శ్రీనివాసాయు	౬౬

(-౧) (ల డ వ ర్తి ప్ర త క ల్ప ము .) ౧౩

స్వయమూయ	౬౭	శ్వేతద్వీపము వాస్తవ్యామ	
పురుషోత్తమాయ	౬౮	నూర్వముడలమధ్య గాయ	
శ్రీవత్సకొస్తుభధరాయ		సనకాదిమునిధ్యాయున	
మురారాతయే	౭౦	భగవతేనమః	౮౭
అధోక్షజాయ	౭౧	శంకరప్రీతాయ	౮౮
ఋషభాయ	౭౨	సీతాకాంతాయ	౮౯
మోహినీదూపధారిణే	౭౩	ధరాకాంతాయ	౯౦
సగకర్షణాయ	౭౪	వేదాత్మనే	౯౧
పృథవే	౭౫	బాదరామణాయ	౯౨
సీరాద్భిశాయినే	౭౬	భాగీరథీజన్మభూమి	
భూతాస్మనే	౭౭	పాదపద్మాయ	౯౩
అసిరుద్దాయ	౭౮	సతాంశభవే	౯౪
భక్తవత్సలాయ	౭౯	స్వభవే	౯౫
నరాయణమః	౮౦	విభవే	౯౬
గణేంద్రవదాయక	౮౧	ఘనాగ్నినూయ	౯౭
త్రిభావేనమః	౮౨	జగజ్జగరణాయ	౯౮
భూతభావనాయనమః	౮౩	అన్యాయాయ	౯౯

౮ (ల క్ష వ ర్తి వ్ర త క ల్ప ము .)

ధూపతారాయ	౧౦౦	సూతభవ్యభవత్సృభవేన	
ంతాత్తనే	౧౦౧	అవిదేవాయనమః	౧౦౬
లామానుషవిగ్రహాయ		శేవదేవాయ	౧౦౭
మోదరాయ	౧౦౩	ప్రహ్లాదపరిపాలకాయనమః	
రాద్రూపాయ	౧౦౪		

ఇహిష్టస్వప్నోతగతనామమృతాంసమగ్నయమి.
అథవిష్ణుసాహస్రనామదిక్పంచాధావిభవంకుర్యాత్॥

శ్లో॥ దశాంశం గుగ్గులాపేతం | సుగంధం చ మనోహరం |
ధూపం గృహీతవేదేశతః | సర్వదేవనమస్తృతమ్ | శ్రీలక్ష్మీ
నా ॥ నమః॥ ధూపమాధూపయ్యామి॥ శ్లో॥ ఘృతవర్తిస
మాయుక్తమ్ | వహ్నివాగ్మోజితమ్ | ప్రియమ్ | అజ్ఞాననాశ
నందేవమ్ | గృహీతశ్రీమనోహరమ్ | శ్రీలక్ష్మీనా ... నమః॥ దీ
పందర్శయ్యామి॥ ధూపదీపానంతరమ్ శుద్ధావమనీయమ్ స
మర్పయ్యామి॥ శ్లో॥ రాజాన్నిమ్ సూపసంయుక్తమ్ | కా
కచాప్యసమన్వితమ్ | ఘృతభక్త్యసమాయుక్తమ్ | వై

వేద్యం ప్రజగృహ్యతాం॥ శ్రీలక్ష్మీనా...నమః॥ మ
హానై వేద్యం సమర్పయామి॥ శ్లో॥ అమూనిభలవర్యాణి
సంపూర్ణాఽసవతిచి॥ నైపితానిపరోభాగే॥ గృహాణ
జగత్ప్రభో॥ శ్రీలక్ష్మీనా—నమః॥ నానాపథ ఫలాహా
గాణినమర్పయామి॥ అమృతాపరానవసీచి - ఉత్తరా
పోశనం సమర్పయామి॥ హస్తప్రత్యక్షం సమర్పయామి
పాదప్రత్యక్షం సమర్పయామి॥ శుద్ధాచమనీయం సమర్ప
యామి॥ శ్లో॥ పూగీభలై స్సకర్పయై॥ రాగవల్లి దత్తైర్యు
తం॥ ముక్తాచూర్ణా సమాయుక్తం॥ తాంబూలం స్వీకురు
ప్రభో॥ శ్రీలక్ష్మీనా—నమః॥ తాంబూలం సమర్పయా
మి॥ తాంబూలచర్మణౌ నంతరిమాచమనం సమర్ప॥ శ్లో॥
నీరాజనం గృహాణేదం॥ పంచకణ సమస్వితం॥ తేజోరా
శిమయందత్తం॥ గృహాణత్వం సురేశ్వ॥ శ్రీలక్ష్మీనా...
నమః॥ నీరాజనందశయామి॥ నీరాజనానంతరి శుద్ధా
చమనీయం సమర్ప॥ శ్లో॥ వల్లికాబాజికుసుమైశ్చంపకై
స్తులసీదత్తైః॥ పుష్పాంజలిం హస్తాయామి॥ లక్ష్మ్యసహ

౨౦ (లక్షవర్తివ్రతకల్పము.)

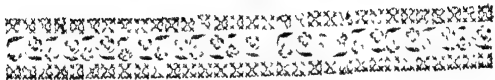
జగద్వర్ణో శ్రీలక్ష్మీనామః సమః॥ మంత్రప్రవృత్తం సమర్ప
 శ్లో॥ ప్రదక్షిణంకరిష్యామి సర్వభోగనివారణం । సం
 సారసాగరాన్మోక్షమధరస్వహుహ్రభో శ్రీలక్ష్మీనామః
 నమః॥ ప్రదక్షిణంకరిష్యామి సమర్పిష్యే॥ మంత్రహీ
 వంక్రియాహీనం భక్తిహీనంజహదకానాం యత్పాజితం
 యాచేవ పరిపూర్ణకంఠదస్తుతే॥ అనయా ధ్యానా
 హనాదిదోషకోపచారిపూజయభగవాన్ సర్వాస్మక
 శ్మీలశ్మీనారాయణ స్స పితోవరదోభవతు॥ అఽరితవ్ర
 తల్పక్తసంపూర్ణ సకలభవావాప్తిస్తు॥ అచవ్య- ఏ
 ంగుణ...శుభవిధి శ్రీలక్ష్మీనారాయణదేవతాముద్దిశ్య
 పీత్యథక॥ లక్షవర్తివ్రతోద్యాపరాంగ అఘ్నప్రదా
 సకరిష్యే॥ శ్లో॥ సహస్రకాకప్రకాశామి సహస్ర
 రసేనమః॥ ఇదమఘ్నకంఠయాదత్తం సంగృహీణ జ
 హదకానాం శ్రీలక్ష్మీనా...నమః॥ ఇదమఘ్నకం సమర్ప
 తద్దాదశాఘ్నకనిదద్యాత్॥ అనేన...భవతు॥ శ్లో॥

(లక్షణ రత్నావళి కల్ప ము.) ౨౦

త్రివిక్రమానుదేవయః వాసుదేవయవిష్ణవే సర్వవ్ర
తఫలాన్యకుః వ్రత క్షణలదోభవః ఇతిక్షమాన్యకం॥

ఇతిపూజావిధానం

సంపూర్ణం॥

శ్రీ రత్నం

అథ గౌదానం

అచ్యుత వందనం శ్రీ శుభచింతా గోత్ర వత్సాః
నామధేయవత్సాః శ్రీలక్ష్మీ గారాయణ దేవతా ముద్దిశ్య
శ్రీ పీఠ్యక్షం కల్పాక్ష పూజానాం లక్షణ రత్న వ్రత ద్వాప
సంకవ్రతసంకతాస్యవ్యం గోదానంకరమ్మే॥ ప్రతిక్ర
మేతారిం బ్రాహ్మణమభ్యర్చ్య॥ శిష్యహం స్థూయయాపస్య
బ్రాహ్మణస్య ఇదమిదమనన॥ ఉభాభ్యాం మమపాద్యం

అక్షరార్థివ్యతకల్పము.) ౨౩

మానోతుభ్యమహంసం పదదేనమమ॥ ఇత్యుదకపూర్వ
 దద్యాత్॥ మం॥ దేవస్యత్వాసపతుఃప్రసవే । అశ్వినో
 ర్చహుభ్యామ్ । పూర్ణోవాస్తాభ్యాంప్రతిగృహ్యమి॥ రాజా
 త్వాఃకురోసయతు దేవి దక్షణే రుద్రాయగామ్ । తేనా
 మృతత్వమస్యాం । వయోదాత్రే । మయోవహ్యసస్తుప్రతి
 గ్రహితే॥ ఇదంకస్మా అదాత్ । కామఃకామాయ । కా
 మోదాతా । కామః ప్రతిగ్రహితా । కామగౌ సమన్
 మావిశ । కామేనత్వాప్రతిగృహ్యమి । కామైరిత్రే । ఎసాతే
 కామదక్షిణా । ఉత్తాచస్త్యాగిరిసః ప్రతిగృహ్యతు ఇతిగృ
 హ్ణాయాత్॥ గోదానచాగ్నిత్యార్థం దక్షిణా తుభ్యం హం
 సంప్రదదేనమమ॥ ఇదక్షిణాం దద్యాత్ ॥ తదంగదశదా
 నానికరిష్యే । పూరోక్తమేవ బ్రాహ్మణావభ్యర్చ్యోక్తో॥ గ
 వామంగేషు నిష్కర్మమచాని చతుదశాః । యచ్చాత్మస్తాచ్చి
 వంమేస్యాదతే శ్శాంతింప్రయచ్ఛమే॥ ఇతి గోదానం దద్యా
 త్॥ తతోభూదానం—

శ్లో॥ సర్వసస్యాశ్రయా భూమిర్వరాహేణ

౨౪ (ల ట వ ర్తి వ్ర త క ల్ప ము .)

ముద్భృతా అవంతపగ్యఫలదాతశ్చ శ్రీం ప్రణమచ్చమే
 అథలిలదావం || తిలాః పాపహరానిశ్శృంపిస్తోద్ధేహ సమ
 ద్భవా । పాపంహరితీమేక్షిప్ర మతశ్శృం తుప్రణమచ్చ
 మే || అథహిరగ్యదావం || హిరగ్యగర్భగర్భస్థంహేమవీ
 జఃవిభావసోః । అవంతపుగ్యఫలదమతశ్చ శ్రీం ప్రణమచ్చ
 మే || అథఅప్యదావం || కాశధేహోస్సహస్రార్చితం సర్వ
 తుషసన్ధితం దేవానామూజ్యమాహుతిశ్శృంపం ప
 యచ్చమే || అథవస్త్రదావం || శీతవాతోష్ణసంతాగ్రం ల
 జ్జాయాలక్షణంపరం । జేహలకరణంవస్త్రమతశ్శృంతిం
 పయచ్చమే || అథధాన్యదావం || ధన్యంఃరోషి దాతార
 మహాలోకేపరతరీచ । యస్తాశ్శస్తాచ్చివంమేస్యాతశ్శృం
 తింప్రయచ్చమే || అథగుడదావం || ఇక్షుకాండ సముద్భూ
 తోగుడోమధువిరాజితః । యస్తాశ్శస్తాచ్చివంమేస్యా దత
 శ్శృంపిప్రయశ్చమే || అథరజితదావం || పితృప్రీతికరంశ్వం
 హి । ర్శ్యాంచంద్రీనమద్యుతే శ్వద్ధావాదిహా బాముత
 శ్శ్రీయస్సోద్ధృతఃపమ || అథలవణదనం రసానా

(లక్షణ వర్ణితు త కల్పము.) ౨౫

మగ్ధిః శ్చేష్ఠ్యం లవణం బలవర్ధనం | యస్తాత్తస్తా చ్చివలహే
స్యాదతశ్శాంతం : | యచ్చమే || దశదానశ్లోః : | గోభూతి
లహీః శ్చాభ్యవాసోధాన్యగుదానిద | రౌప్యం లవణమి త్యా
హుదశదానాః : | కీలకతాః || ఏవంగుణ—శుభతిథౌ-
శ్చీలక్ష్యే వారాయణదేవతామృద్ధశ్య—ప్రీత్యధికం లక్షణ
తికవ్రతోద్యాపనంగ ప్రతసంగసిద్ధ్యర్థం మమసమస్త
పాపక్షయార్థకం సోదశమహదానాః కిరమ్యైః పురో
క్తమేవ బ్రాహ్మణ మభ్యర్చ్య || సోదశమహదానైః పృ
థక్ సృథక్ ||

కన్యాదానమంత్రః || త్రైలోక్యపావనదిశ్యం వి
శ్వాణాం ముక్తిదాయకం | మహావిప్రేః ప్రీతిరం | కన్యా
దానం దద్యాత్ || తప్రప్రీతిరం దేవప్రతసాద్భ్య సిద్ధ
యే || ఇకన్యాదానాది మహాదానే భగవత త్వర్వా
త్మః ప్రీతాతు || ఏవశుభం శీలస్మై వారాయణార్చనమస్త ||

ఇతి గోదానాది విషయః

సమాప్తః ||

శ్రీరస్తు.

శ్రీమేధాదక్షిణామూర్తయేనమః.

అధికథాప్రారంభః.

శ్లో॥ వ్యాసంఽసిద్ధవప్తారశక్తేః పాత్రమకల్పవంశం
పరాశరాశ్మజం వందే శుకతాతంత్రపీఠిని॥ వ్యాసా
విష్ణురూపాయ వ్యాసరూపాయ విష్ణవే॥ సమోఽతైర్బ్రహ్మ
నిధయే వాసిష్ఠాయ నమోనమః॥

శ్లో॥ సుపుత్ర్యైవైమిశారణ్యేనానాద్రుమలతాయా
తే॥ శత్రస్థితామహాభాగాః పుణ్యాబ్రహ్మషిః సత్తమ
తాత్యమ్॥ విక్రీణిం విశ్రమయిన అనేకవృక్షములతో
డనుకీలతోడను కూడుకొన్నటువంటివై మిశవను ప్రసిద్ధి
కెక్కిన అరణ్యమందు మహాసుభావులును పుణ్యాత్ములునగు

(అక్షరార్థము) ౨౭

కౌనకాదిమహామనులునిని సించియున్నవారయిరి. *

శ్లో॥ అగతంచమహాభాగం । వేదశాస్త్రార్థకోవి
దః । వ్యాసశిష్యంపురాజజ్ఞం । పూజయిత్వా ధావిధి
తోఽదుః । (పాంజలును స్వర్ణేపసాద్యోసితప్రభాః॥ *

తా॥ శశస్సుశేతః । ఎకాశింపబడిన తేజస్సుకలిగిన
మువంటి అకౌనకాది మహామనులుతమ ఆశ్రమమునకు వ
చ్చివంటివంటిన్ని వేదశాస్త్రములయొక్క అర్థములను
బాగా తెలుసుకొన్నమువంటిన్ని అష్టాదశ పురాణములను
తేలిసివంటిన్ని వ్యాస సూక్ష్మికి శిష్యుడయినమువం
టిసూతుని శాస్త్రోక్తప్రకారముగ పూజించి దోసిలిచేసి
కొని ఒకవాక్యమును చెడిరి॥ *

ముషయః డోదు ॥ శ్లో॥ నానౌదాంగోఽగ్ర పాపా
నాం రజస్వంపర్కచారివ । తాసాం ముక్తిప్రదంగుహ్యం ।
ప్రచంబ్రూహి మహామహే॥ *

తా॥ సూతుడ! లోకమందురహస్యముయిన పాప
ములుగల స్త్రీలకు రజస్వంపర్కమువలన గలుగుపాపము

౨౮ (లక్షవర్తివ్రీతికల్పము.)

జులనీకములున్నవి- ఆస్త్రీలు ఆపాపములవలన విముక్తి
లయిముక్తిపొందుటకు తగినట్టియనురహస్యమయినట్టి
తమేదయిన ఉచ్చయైతలదానిచేష్టమా॥

సూతజిహ-౬॥ శ్లో॥ సాధుస్మత్తంమహాభాగ
స్తాంపుచ్ఛకసాద-౦ । తదిదానిప్రవక్ష్యామి శ్మశుశ్చ
మసిప్రంగవాః ॥

తా॥ ఓగునులూ- మీరుదన్నడిగిన ప్రశ్నమిడి-లి
బాగుగనున్నది- మీరునన్నదేసగుచ్చిఅడిగినారోదాని
చేష్టయన్ననునుడి॥

శ్లో॥ పురాకైలాసశిఖరే హేమపానాదసత్తపీ
రితనీపహనాసీనం శశుంశశ్మశమవ్యయం॥ పాన్వీ
భక్తిసంయుక్తా ఇదంపదసమప్రసీత్ ॥

తా॥ పురావముకైలాసశ్మశమంత సుబగా-వి
కారమయినమేడమీవరత్నఖచిశషగు సేంహాననపాండుకూ
ర్చున్నటువంటిన్నిశాశ్మశుండయినటువంటిసాంబరూభి

(అక్షరప్రతకల్పము.) ౨౯

నాచిపాస్వతీజేని మిక్కిలిభక్తితో గూడుకొన్నదగచు
:చెప్పబోవుప్రకారము ఒక వాక్యముపలికెను. ౩

పార్వత్యువాచ॥ శ్లో॥ దేవదేవజగన్నాథ సమస్తే
శుణాకర! నమస్తేస్తుమనాధ్యక్ష మయివాత్సల్య మస్తే
శీ॥ నాగ్నాగోప్యపాపానాం పాపానివివిధానిచ।
రవాపాదిజంపాపం భర్తృస్థురభాషణాత్॥ భృగ
త్యాదిజంపాపంగర్భభేదాదిజంతథా। పరశక్త్యాది
మాథకం రజస్సంజంజంతథా॥ అసశ్యవదచాత్పాపం
నానిషణ్ణకామసాత్॥ పశ్యశ్వర వాక్యచామనాద
ంజంజంతథా॥ పతివంచనంపాపమన్యమవిధంభవేత్॥

తా॥ సమస్తదేవతలకు దేవుడనియినటువంటిన్ని
సమస్తలోకములకు ప్రభువైనటువంటి న్నికరుణకుస్థాన
నాతుడవయినటువంటి న్నిసమస్తదేవతలకనియామక
పడవైనటువంటి ఓసాంబయార్తీ - నాయందుమీకు దయ
పన్నట్లయితేచెప్పుడు, లోకమందు రిహస్యకృతమయిన
పాపముగలస్త్రీలయొక్క పాపములు అనేక విధములుగా

(లక్ష వర్ణ ప్రతీక ల్పము .)

ప్రతి- స్త్రీలు పర్యహమందుఁ దవసించియుఁ దుట వలన
 17 న పాపమును- భితకతోడి కిరిముగా మట్లుడుట
 18 కలిగిన పాపమును శిశుహత్యచేతి కలిగిన పాపమును-
 19 ప్రాపము చేతి కలిగిన పాపమును- 20 కరుణనీతిరుట
 21 కలిగిన పాపమును . 22 కీడుండి అన్ని నైపు అగ్ని
 23 చిన పాపమును . అబద్ధముడన పాపమును . 24 నావిధ
 25 లగుభోగములనుకోరుటవలన కలిగిన పాపమును పెరిమి
 26 కిని అత్తనూతులను— అమర్యాదశేసిన పాపమును పెరిమి
 27 కిని వంచనశేసిన పాపమును ఇది మలయిన అనేక విధము
 28 లయిన పాపములున్ను కలిగియున్నవి॥

శ్లో॥ సుందరం శ్రువం ధృష్ట్వా బ్రాతరం పితరంత
 థా॥ యోనిదక్షావతినారీణాం తేజస్సర్వార్థోఽభ్యుతయ
 థా॥ తా॥ సౌందర్య వతుడగు పురుషుని గాని

తొడబుట్టిన వానినిగాని తండ్రినిగాని బాచిన యెడల
 నీలయొక్క యోని అగ్నిస్సర్వార్థే శయివలెనే విదం

(అక్షర ప్రతిపత్తి) 30

శ్లో॥ గర్భవిచ్ఛేదకండాత్ పంతి భేదాత్తథైవచ।
 కవిక్రయతఃపాకద్రవ్యస్యాపహరాత్తథా । పాపాని
 విభాన్యాసాంపంతిలోకవిహమతే । తస్మాత్తాసాంగతి
 స్తస్మిన్దంముక్తిభిరవివృతః॥ *

తా॥ ఒకంబయితా- మరియును గర్భవిచ్ఛేద
 కవిక్రయముచేతను- పాపభేదముచేయుటచేతను- అన్నవి
 యముచేయుటచేతను- పాకద్రవ్యములనువారిండుటచే
 ను స్త్రీలకు అనేక పాపములుకలిగియున్నవి అహతవు
 లవ వారికి మంచిలోకములులేవు వారికి ముక్తి యెట్లుక
 లగును?

శ్లో॥ క్రూరతాపిశునత్వంచనిదకయగ్న్యచ సాహ
 రులోలు సత్వంగృహదౌచేత్కథంతాసాంహిషక్రాతిః।
 కేనోపాయేన దేవేశమయివాగ్మ్యమస్తి జేత్ । పదశీఘ్రింమ
 హదేవముక్తినికవతికేనవా॥ *

తా॥ సమస్తశివతలకు ప్రభువయినసాంబమూర్తి!
 ఏమి క్రోధమును దుర్భాగకాత్వమును దనులేక పో

(అక్షరార్థము)

పురుషును. అతిశయమును గృహపథపు ప్రాంతా
 దులయందు అత్యాసక్తియును కలిగియుండే నేనివారికి ము
 క్తియెట్లు? అగును (కలుగ నేరదు) కనుక వారును తమ
 కుప్రేమకున్న యెడల ప్రముఖము చేతవారికి ముక్తి
 కలుగనో దానిని శ్రమగా నెప్పండి.

శ్లో॥ పార్వత్యావచనం శ్రుత్వా సర్వాసాం ముక్తి
 కాయకం ఉవాచ సస్త్రి తం వాక్యం సర్వలోక సమసృజతః॥

తా॥ సమస్తలోకముల కేతరు సమసృజింపబడిన
 సాంబమూర్తిః- పార్వతీదేవియొక్క వాక్యమును విని సకల
 స్త్రీలకు మోక్షమిచ్చునట్టివాక్యమును చిరునవ్వుతో పలికె
 ను. ఈశ్వర ఉవాచ ॥ శ్లో॥ సామూహోక్తం త్వ
 యాభద్రప్రీతాం లోకో నబిద్యతే। వ్రతపస్త్రీకు భేలోక
 సర్వసంపల్లభాయకం॥

తా॥ మంగళప్రదురాలయిన పార్వతీదేవి నీవడిగిన
 మాట మిక్కిలియుక్తముగా నున్నది స్త్రీలకు పుణ్య లోకము

అను స్త్రీలకు యీ లోక

(3) (అక్షరప్రతీకలము .) 33

మందునన్వసంపదలను ఇచ్చునట్టిదియును పరలోకమందును
ర్వసుఖమును ఇచ్చునట్టిదియునునగు నొకప్రతముగలదు.

పార్వత్యువాచ ॥ శ్లో॥ కేచిదాదౌపురాచీర్ణం మ
ర్త్యుః కేప్రతాశితం కింమంత్రేః పూజ్యతే శేషః కింభుక్ష్యేః
కింఫలంభితే ॥ కానిమంత్రాణి దేవేశ! ప్రతస్యాస్యనాహ
మతే! ఉద్యాం నవిధానంచ! త్వయావాచ్యం దయానీధీ!
బృహిసర్వం సురాధ్యక్ష! తత్రకానామ దేవతా ॥ తా ॥
ఓసాంబమూర్తీ! ఈప్రతిముమొట్టమొదట ఎవరదేతప్రకా
శింపబడిమర్త్య లోకమందు వ్యాపింపబడినది? ఈ ప్రతాధి
దేవగవనం? ఈ ప్రతోక్తదేవతాను ఏమంత్రములచేత ఏప్రవృ
త్తులచేత పుట్టి చచ్చెను, ఈ ప్రతిము శేసినందువలన గలు
గుఫలమేమి? యేమంత్రములచేత పుట్టి చచ్చెను? ఉద్యాం
నచేయవిధముల? గు? ఇదియంతయుదయకు స్థానంబున
అక్షరమునసాంబమూర్తీక చెప్పుము.

ఈశ్వర ఉవాచ ॥ శ్లో॥ శృణోదేవిప్రవక్ష్యామి | గు
హ్యార్థవ్యాతమంశుభం | అవామూసేనషుక్త్యాచం | సాక్షి

38 (లక్ష వర్తి వ్రత కల్పము .)

ణాంచవిశేషతః। పుత్రపౌత్రధనైశ్వర్యదాయకంసర్వసా
ధనం। లక్షవర్తివ్రతంనామసర్వకావళప్రదం । లక్ష
వర్తివ్రతంలో కేయానారీకురుతేముదా। లక్షజన్మాన్వి
తంపాపంతతేక్షణాదేవసశ్యతి॥

తా॥ పార్వతీదేవీ! వినుదూ- మిక్కిలిరహస్యమ
యినదిన్ని శుభప్రదమయినదిన్ని, అనాయాసముగా సా
మాన్యముగా పురుషులకును విశేషముగా స్త్రీలకును, పు
త్రులనుమనుమలను ధనమును ప్రభుత్వమును కలుగజేయు
నట్టిదియును సర్వకార్యములకుసాధనమైనట్టియును సమ
స్తకోరికలను ఇచ్చునట్టియును, లక్షవర్తివ్రతమును ప్రస
ద్ధిగల ఒకవ్రతముకలదు. ఈవ్రతమును ఏస్త్రీసంతోషము
తో జేయుచున్నదో ఆస్త్రీయొక్క లక్ష జన్మములయం
దు చేయబడిన పాపరాశి యంతయు తక్షణమంచేస
శించుచున్నది.

శ్లో॥ వ్రతస్యాస్యక్రమంవక్ష్యేశ్శృణుపార్వతీసాం
సృణు- ఆపాదసగిసిలేపత్నే దశనూనిసియతోవ్రతీ ఏక

(ల త వ ర్తి వ్ర త ల్ప ము.) ౩౫

వారింతునుంజేతవిస్తోః ప్రీతైశ్చశుభాననే ప్రాతరుత్థా
యనియతోఏకాదశ్యాచాతందితః॥ అహ్నికంతు తతిఃకృ
త్వాప్రతీసంతుష్టమానసః॥ దేవదేవజగత్సాసలత్స్యోగస
హజగత్పతే॥ తవప్రీతికరందివ్యం లతువతికావ్రతంహరే॥
కరిష్యామిజగత్సాధానుజ్ఞాందాతమహాసః॥ నిర్విస్మయం
కురుదేవత॥ దేవదేవరమూపతే॥ సంకల్పమేవంకృత్వా
దాప్రతమేతదుపక్రమేత్॥

తా॥ ఓపార్వతీదేవి! ఈలతువతికా వ్రతమును చే
యునట్టిక్రవమునుచెప్పుదున్నానువినుము, ఈవ్రతముచే
యువాడునిశుమముగలవాడై అషాఢశుద్ధ దశమియందు
విష్ణుప్రీతికొరకుఏకభుక్తముచేసి- మరునాడుఏకాదశియం
దు ఉషఃకాలమందులేచి నిత్యకర్మచేసికొని సంతోషము
తోగూడుకొన్నమనస్సుగలవాడగుదు- సమస్తలోకము
లకునాథుడవైనట్టిశ్రీవిష్ణుమూర్తికా మీకుసంతోషకరమయి
నదియును దివ్యమయినదియునునగు లతువతికా వ్రతమును
చేసెదను, మీరువాకు అజ్ఞనుడయిచేసి యీవ్రతమునకు

31 (అక్షర పద్ధి వ్రత కల్పము)

విష్ణుము లేకుండ అనుగ్రహించ వలెనని విష్ణుధ్యానము జేయవలెను.

శ్లో॥ మూఢాదిదోషగరహితే అఖండాయాంతిభౌ
వ్రతే॥ ఆషాఢశ్యశివేపక్షే ఏకాదశ్యాముపక్రమేత్॥ ఉప
వాసవ్రతానీహాదర్శయన్యాదనన్యధీః॥ వతకమౌ లక్షసం
ఖ్యాది కారయేచ్ఛయన్ధాక్రమం॥ కాతికే శుక్లపక్షే
ఏవకాదశ్యాంసమాపయేత్॥ ద్వాదశ్యాం కారయేద్దేవి
హోమాయుజ్యహస్తాభోజనం॥ గతకాణిదవతాణిపౌ
రాణామస్యంసమపయేత్॥ లక్షవత్కన్యలైక్షికపైః పు
త్రైరాజనైః॥ శ్రేష్ఠం బ్రాజయేద్దేవం యావల్లక్షం
సమాపయేత్॥ శి

తా॥ మూఢాదిదోషములు లేని ట్టియును ఖండాంతిభౌ
గాస్టియును ఆషాఢశుద్ధఏకాదశీయందు ఈవ్రత ప్రా
రంభము చేసి - సమముగలవాడగుచు ఉపవాసాది వ్రత
ములుచేసి కాణికశుద్ధఏకాదశీదినవండు హోమములు
చేసి - బ్రాహ్మణైః

(అడవి గ్రామ) శకల్పము.) 32

రులు పోరాడమున న్నగలము ననుష్ఠించిరి వలెను దీ
పార్వతీదేవి' యీలక్షణపాదాధికమున న్నిరుపకర
కు ప్రతిదినమందు యీలక్షణము లచేతెరుగించితిని
పాదాధికములచేతను ఇతముల న్నిరుపించితిని
లచేతను. కర్పూరనీరంజనములచేతను నాదామణియు
తీరనిష్కామియను.

[illegible]

తా॥ ప్రీతు.రం.వయచ పా.స్వ.జేవి - సువా
 నీ.స్త్రి.లయొక.యను విధవా.స్త్రి. యొక.యను - ర
 హస్యకృతములగు పాపములను బహుములగు పాపము
 లగు. నీ.యొక.యను విధవా.స్త్రి. యొక.యను - ర

25 (లక్షవత్తి ప్రతకల్పము.)

గాని పాపములును ఇవియున్నయును లక్షవత్తి ప్రతకల్ప
వము చేత నశించుచున్నవి నిశ్చయము - మరియును కోట్ల
రబదిబ్రహ్మహత్యదోషములును - అగమ్యాగమదోషము
లును లక్షవత్తిదీపారాధనములయొక్క చూచుట శేతక
లపెట్టబడుచున్నవి. ❊

పార్వత్యువాచ॥ శ్లో॥ పూర్వంకయా కృతంచైత
ద్వృతంశంకరమేవవ । తస్యగ్వం త్రోతుమిచ్ఛామి కృ
పాస్త్రీయనితేనథ॥ ❊

తా॥ పాపరహితుడవయిన సాంబమూర్తి! నా
యందు తమకు దయఉన్నయెడల యీ లక్షవత్తి ప్రతము
పూర్వమువలె చేత జేయబడినదో చెప్పండి॥ ❊

ఈశ్వరీఉవాచ॥ శ్లో॥ ఇతిహాసం ప్రవక్ష్యామి న
ర్వపాపహరంశుభం । ఆర్యావతేత్రురాకాచిద్దేశ్య
భూల్లతదాహ్వయా । తస్యాఘనంగ శ్శూద్రో భూ

(అక్షర త్రిప్రతకల్పము.) ౩-

తా॥ సమస్తసాపములనుబోగొట్టుకట్టి ఇతిహాస
మునుచెప్పుచున్నాను వినుము - పూర్వమందు అర్హావ
తకదేశమందు లక్షణమునుపేరుగల ఒకానొకవేశ్యాస్త్రీ
కలదు- దానికిపిన్నవయస్సువాడై నట్టియును- మిక్కిలి
బలముగలవాడగును - దాసుడగు పేరుగలఒకానొక వి
టుడుగలడు॥

శ్లో॥ సాలక్షణాబుతుస్సాతాస్థితా గోదావరీత
టే॥ అనిదూరేనదర్శాథబ్రాహ్మణీంమృతభర్తృకాం॥

తా॥ ఆలక్షణముతుమతియై గోదావరీతరమందు
న్నదైగమీపమందుచనిపోయినదెనిమిటిని ముందుంచుకొ
ని రోదనము చేయుచున్న బ్రాహ్మణుని యుక్తిచిన్న
దానినిబాచును.

శ్లో॥ బాల్మ్యేనైథవ్యరోషేణ రుదంతీంకరీమివ
మృతంవతిం పురఃస్థాప్యబంధుభిః పరివారితాం॥ విలపం

౪౦ (అక్షరార్థ ప్రశంస)

తా॥ బాల్యముందువైభవ్యదోషముచేతస్మృతుడై
నశిషిముందరిఁడంపకొని బంధువులచేతచుట్టుకొనబడి చ
క్రవాకాంక్షనలెనేమిక్కిలి యెడ్చుచున్నాఁచిచ్చదానిదగ్గ
రకుఅలక్షణవెడలినదాయెను,

శ్లో॥౨౪౩-భువికాయేన ముహుఃకుక్షుంతీమురో
ఁహుః। దృష్ట్యాసాలక్షణౌవాక్యింస్వభుజంగమువాదహ॥

తా॥ భూమియందుబడిపొరలుచున్నట్టియు మా
టిమాటికివత్తులవందు బాదుకొనుచున్న అచ్చిచ్చదానిని
చూచి అలక్షణ తనవిటుడగు దాసునితో నొకవాక్యము
నుబలికెను.

శ్లో॥కులజానాంబనారీణాంబశేయమతిదారుణౌ।
పరవశ్యంచనారీణౌదుఃఖమామరణౌంతిక॥

తా కులస్త్రీలకుగలుగుదారుణమయిన దశయి
దిగదా. స్త్రీలకుమరణపర్యంతము శరార్థినయియుం

(అక్షర వర్ణము) ౪౭౭ ము .) ౪౭౭

శ్లో॥ వృత్తావళివదైవ్యం తదైవా వృత్తతా
స్త్రియాం అసహ్యమేతద్దేవతావళివదైవ్యం
ఓహుడు! సంతానము లేకపోవుటయును వైధ
వ్యముకలుగుటయుమిక్కిలి సహింసశక్తిముకానిది-దీనిలో
వైధవ్యదుఃఖము మిక్కిలికష్టశరము. *

శ్లో॥ బాలేరుతోవృత్తేనీకేనైవదైవ్యం
నివత్యాతేవాకేనదే॥ కోవాప్తేనదానము॥ *

తా॥ ఈచిన్నదిబాల్యముననే వయధ్యము బొం
ది యీవిధముగా గిరిభిరుటటు కరిగి మైపుర్వజన్మ
క్రమము ఎవరు తెలిసకొనుచున్నారో ఎవరు యీకష్ట
దశనువల్కించగలరో వారిచెప్పుమా? *

శ్లో॥ ఉవాచదాసనామసౌ భుజంగశ్చశుభంవచః॥ శృ
ణుభద్రేప్రవక్ష్యామి నమో స్థామృతాంశ్వాః । జహీ
నాంచైవలోకానాం హితార్థమంత్రకోవిదాః । శాస్త్ర
జ్ఞానాత్స్వభావాచ్చ జీవిం చతురాకృతం । జానంతిక
గ్రంథం ౪౭౭ ము .) ౪౭౭

౪౨ (ల ట్ట వ ర్తి త్ర త క ల్ప ము .)

తా॥ దాసుడనుపేరుగలవిటుడుశుభమయిననా
 క్యమేనుపలికెను- ఓశుభప్రదురాలవయిన లట్టణచెప్పడు
 న్నానువినుము- సమస్తప్రాణులకును సమస్త లోకులకు
 నుపహితముకలుగజేయునిమిత్తము - బ్రహ్మచేతునిచేతవే
 దవేత్తలయిన బ్రాహ్మణులు సృజింపబడిరి - వారుశా
 స్త్రజ్ఞానముచేతను సృభావముచేతనుప్రాణులయొక్క
 పూర్వజన్మమందుజేయబడిన కర్మఫలవిశేషములను తెలుసు
 కొనుచున్నారు ఇతరులకుచెప్పదున్నారు. *

శ్లో॥ భుజంగవచనంశ్రుత్వా తథాహీతివసాపునః
 తత్రాగతం మహావృద్ధం వేదశాస్త్రార్థకోవిదం యాజకం
 నామవిప్రేంద్రంబ్రతుతయవధానం ॥ ౧౦ ॥ ప్రప్రచ్ఛేదం ద
 యార్థినాత్యక్తకౌతుకమానసా॥

తా॥ ఆలట్టణ, దాసునియొక్కవాక్యమును వి
 నీవుచెప్పినమాటయు క్తమైనదేయనిపలికి ఆగోదావరీనా
 యగ్రా నాథకమయి వచ్చినటువంటిన్ని మిక్కిలిపెద్దవాడై

(లక్ష వర్తి పోత కల్పము.)

గుగ దెలిసిపటువంటిన్ని మిక్కిలిప్రకాశించుచున్నసూర్యుని
వలెవున్నటువంటిన్నియాజకుడను ప్రసిద్ధుడగు బ్రాహ్మణ
శేష నిజాచిదయధీనురాలయి సంతోషములేని మనస్సు
గలదై ఒక వాక్యముపలికెను.

లక్షణాడవాచ! శ్లో॥ మనోత్వహందురాచారా
కులటాలక్షణాధిధా తథాపితేదయాపాత్రంపుచ్చంతీం
మాంసదప్రభో॥

తా॥ ఓముని శ్రేష్ఠుడ- నేను లక్షణయను పేరుగ
లదానను- వేళ్ళమదురాచారముగలదానను- అయిననుమీ
యొక్కదయకుపాత్రభూతురాలనయి అడుగుదున్నాను
చెప్పండి॥

శ్లో॥ సాధూరాం సమచిత్తారాం జవాస్సర్వే స
మాభువి దుగ్ధాంధోవాసుగంధోవా యథావాయోస్స
మోభవేత్॥

తా॥ వాయువుకుదుగ్ధమైనను సుగంధమయి
అయి నది భూమికి యడుగునైనది అయితే అది భూమికి

౪౪ (లక్షవర్తి ప్రతకల్పము.)

గానేసమభావముగల సత్పురుషులకు - సమస్తసమఖిలు
విక్రూపతక్కువలచేత సమానముగానేతోచుచుండును,

శ్లో॥ మునేనశే యంచారీణాః శృత్యుత్యతీరదుష్స
హః॥ కర్మణాజాయతేకేనకేవవాస్యాఃపితకానం॥ యేతద్వి
స్తాన్యమీవిద్వ్యాన్యపశూకదమరః॥

తా॥ ఓమునిశ్రేష్ఠుడ - స్త్రీ) కు మూడుపద్యముల
యీవైధవ్యవశమిహినిసహించువశ్యముగాననిదిఘోష్టజ
స్మయంబుజేయబడి యేక్కిచ్చేత ఈయవస్థవినికి సంపా
ప్తమగుచున్నదోవిషయము యేర్పగునో ఈవైధవ్యదోషము
పోవుచున్నదోమహానుభావుడవలెను ఓ బ్రాహ్మణశ్రేష్ఠు
డ ఇదియంతయువిస్తరించి ౨౬ చెప్పుమా •

శ్లో॥ లక్షణావచనంశుశ్వాదుాకొవాక్యమబ్రవీ
త్॥ ప్రవేశగ్నణిపిత్ర్యేచ వాక్యోనాశమనస్థితాః॥ అ
కస్మాదజసోదోషాత్స్పృష్టభాందార్యసంధాః॥ అ
జ్ఞానాద్వాభయాద్వాపింశుశ్లోనాశిర్వాచిత్ స్త్రీయః

(అక్షవర్తి ప్రతకల్పము.) ౪

తా॥ అప్పుడు యాజకుడనుబ్రాహ్మణుడు అక్షుని
 చక్కవాక్యమును విని ఇట్లనిపలికెను- ఓ అక్షుని- స్త్రీలు
 విత్వకార్యములయందు పాకముజేయుచున్నవారయి
 తాత్తుగాబయిటనున్నవారిగుడు కుండల మొదలుగాగ-
 డేపకరణములను స్పృశించిన వారగుచు అజ్ఞానమువ
 యగుగాని భయమువలననుగాని- కామము వలననుగాని
 శాని తెలియజేయక పాకములు మొదలయినవి చేయు
 చుందురు - అందువలన సత్కర్మ లన్నియు చెడిపో
 చుండును.

శ్లో॥ క్రియాలోప కరాహ్యే తాః పాపాదస్మా
 దన్యయాత్ | దశామిమాం ప్రాప్నువంతి సర్వా ఆపిన
 శ్చయః | బాల్యేపియావసేవాపి వార్ధక్యేవాకదాచన॥

తా॥ సత్కర్మములను దూషింపజేయునట్టి యీ
 యుగము నివారింపకక్యముగాని యీపాపమువలన బాల్య
 చదుగాని యౌవనమందుగాని ముసలి తనమందుక గని

• వె నవదశే ముగ్ధునాచాచారా

౪౬ (ల య వ ర్తి న) త క ల్ప ము .)

శ్లో॥ తత్రయాతుగురాచారా పరాధే వాఙ్మకాం
క్షతిః శ్వశ్రోశ్చ చతిబంధూనానిన్యూచాచసు దుఃఖివాః
యేతత్పాప యుతానారీ యాదూష యతిస్సక్రయాః ।
బాల్యేవైధవ్యమాపన్నీతి సానారీవాత్రసంశయః॥ యా
చానుకూల్యరహితా పతిభక్త్యచుస్త్వదా । బాల్యేవైధ
వ్యమాపన్నా రతిహీనాభవన్యలం । సర్వాకామపి వైధ
వ్యనిదానంపుష్పసంభవం । శాంతంతస్యప్రవత్యైమి కర్మ
ణోపిచలత్తుతే॥

•

తా॥ వారియందు యేస్త్రీ చువ్వచున్న ఆచార
ముగలదగుచుయెల్ల పృథుపరపురుషునె గోచుచున్నదైనారం
తరమును ఆత్తమామలకను పెనిమిటికిని బంధువులకునుక
రినవాక్కులచేతదుఃఖముకలుగ జేయుచున్నదో ఆస్త్రీయు
ను, మరియును ఏస్త్రీరజస్సంబంధవయినదోషముతోకూ
డుకొన్నదయినతగ్గులను పాడుచేయుచుండదో ఆస్త్రీ
యును. బాల్యమందువైధవ్యమును పొందుచువ్వారుసంశ

(లక్షవర్తిచిత్రకల్పము) ౪౭

కిజేయవలసిన ఉపచారాది ధర్మముల యందు ప్రతికూ
ముగలదైయిండునో అచిన్నది బాల్యమందే వైధవ్యము
బొందినదై పెనిమిటివలని సౌఖ్యమును బొందనిది అవు
నన్నది, సమస్తమయిన స్త్రీలయొక్క వైధవ్యమునకు
మూలకారణము రజస్సంపర్క-దోషము- ఆరిజోదోషము
కుతగినశాంతిని చేప్పుచున్నానుమినుము,

శ్లో॥ లక్షవర్తిచిత్రం సవ్యక్తకవ్యం పాపను
శ్చయే! పాపంగచ్ఛతినారీణౌమితీవేదః దోషిదుః॥

తా॥ ఈ రజస్సంబంధమయిన పాపము పోవుట
కారకులక్షవర్తిచిత్రము లెస్సగాజేయ వలెను- యీవ్ర
హ్మజేసినందువలన స్త్రీలయొక్క పాపమంతయునగించి
పోవుననివేద వేత్తలుచెప్పుచున్నారు,

శ్లో॥ పూర్ణశూర్పంసువాసిన్యా దాపయేచ్ఛము
హస్వితామూలాదశేషంవ్రజశిరజోదోషం ననంశయః॥

తా॥ యీవ్రతము చేయునప్పుడు సువాశిశిలకు
పూర్ణశూర్పమయిన మూసివాయనమును ఇచ్చివట్టుయితే

రే॥ (అక్షవతికవ్రతకల్పము.)

రజోదోషమునమూలముగఅంతయునశించుచున్నది,

శ్లో॥ నిర్మూలంతువ్రజత్యాశు లక్షవతికవ్రతేకృ
తే॥ రజసోత్థంమహాత్పాపంవారిణౌతు నసంశయః॥ ❀

తా॥ లక్షవతికవ్రతముజేయబడ్డగుదుండగా స్త్రీ
లియొక్కరజస్సంబంధమయినమహాపాపమంతయు ని
ర్మూలమయిపోవుచున్నది॥ ❀

శ్లో॥ ఇతితద్వచనంశ్రుత్వాపునః ప్రప్రచ్ఛలక్షణా
మనసాశంకితాథూత్వాసాదరమనివుంగవ॥

తా॥ అలక్షణయాజగునియొక్క యీవాక్యమును
వినిమనస్సులో సందేహించుచున్నదయి అవరముతో గూ
డు కొన్నట్లుగా ఆ మునిశ్రేష్ఠునితో ఒక వాక్యమును
బలికినదాయెను. ❀

శ్లో॥ సాధుసాధు మహాభాగ చిత్తంమే భయం
హ్వలం॥ లక్షవతికవ్రతస్యాస్య విధానంకీదృశంవచ॥ క
స్మిహా-తేప్రకతకవ్యంకస్యవాతత్సమర్పణం॥ ఉద్యాప

(౪) (లక్షవర్తివ్రతకల్పము .) ౪౯

తా॥ మహానుభావుండగుమునిశ్రేష్ఠుడ మీరుసెలవి
 ప్పరదిమిక్కిలి బాగుగనున్నది నామనస్సు భయముచేత
 క్షిప్రతీతందరపడుచున్నది - ఈలక్షవర్తి వ్రతముయొ
 డే చేయదగినక్రమముయెట్లు యీవ్రతము యిప్పుడుచే
 యెవలెను- పూజయొక్కఫలముఏదేవతకు అర్పణము చే
 యెవలెను- ఉద్యాపనముయేలాగుచేయవలెను-యీల
 క్షవర్తివ్రతము చేసినందువలనగలుగుఫలమేమి- నాయం
 నుదయివుంచిచెప్పండి;

శ్లో॥ తయావృష్టోయాజకోపి లోకానాం హిత
 యోగ్యయా । వర్తం ప్రవక్రమేతస్యా లక్షవర్తి వ్ర
 తంశుభం॥

తా॥ యాజకుడను బ్రాహ్మణశ్రేష్ఠుడు ఆలక్షణ
 యనువేద్యాస్త్రీచేతఅడుగబడినవాడయినప్పటికి- సమస్త
 లోకములకు హితముకావలెనను కోరికచేత ఇహపరము
 లయందు శుభముగలుగజేయునట్టి లక్షవర్తివ్రతమునుచె

యాజకః॥ శ్లో॥ వాసుదేవేప్రసుప్తేతు చాతుర్థ్యా
స్యాంవిశేషతః॥ అపాధేశుక్లపక్షేతు ఏకాదశ్యాంనమా
రభేత్॥ కార్తికకేమాసిచేతుర్థ్యా॥ ద్వితీయంగళదా
యకం॥ సహస్రగుణితందతైఫలంమోక్షదహవ్యయం॥

తా॥ చాతుర్థ్యాయందు అపాధశుద్ధఏకాద
శీయందుచారాయణమూర్తిక వటపత్రమందు శ్రవణించి
యున్నవాండగుచుండుగానీవ్రతముప్రారంభించి కార్తిక
శుద్ధఏకాదశీయందు సగ్గతిని కలుగజేయునీలక్షవర్తివ్రత
మునుజేసినయెడల వేయిరెట్లుఫలమునుయిచ్చుచున్నది.

శ్లో॥ మాఖాదిపంచమాసేషు పౌషమాసంవినా
కృతం॥ లక్షవర్తివ్రతందిశ్యంసర్వపాపనికృంతనః॥ ❀

తా॥ మాఖమాసముమొదలుకొని అయిదుమాస
ములయందుపుష్యమాసమువినాగానుయీలక్షవర్తివ్రత
ముజేసినట్టియితేసర్వపాపములనునశింపజేయును, ❀

శ్లో॥ ఉచ్యాపన విధింవక్ష్యే సర్వదాం సర్వమో

ప్రాశయేత్ :

శ

ఓలక్షణా! యాలక్షణతే వ్రతమునకు- సమస్త
సంపదలను ఇచ్చినట్టి సమస్తమయినవారిని మోహింపజే
యునట్టి ఉద్యాపనక్రమమును చెప్పునున్నానువినుము- వ్ర
తము జేయుమనుజుడు ప్రాతఃకాలస్నానము జేసినిత్యకృత్య
ములను నెరి వేర్చి- పంచగవ్యప్రాశవజేసి,

శ్లో॥ పుణ్యోహవాచనంకృత్వా ఆచార్యంవరయే
త్తతః । ఋత్విచ్ఛిర్భాగ్నిహోత్రైర్హుతం కుర్యాత్తర్ప
ణమంజసా॥

తా॥ తగువాత పుణ్యోహవాచనముజేసి ఋత్వి
చ్ఛి-లగు బ్రాహ్మణులతో గూడకొని తర్పణము చే
యవలెను,

శ్లో॥ అక్షరైశ్చ యవైర్వాసి లక్ష్మీ నారాయణం
ప్రతి దళాంశతః ప్రకర్షిత వతీనాం తర్పణంబుధః॥

తా॥ విద్వాంసుడగుమనుజుడు అక్షరములతోను

౫౨ (లక్ష వర్తి క్ర శ క్ప ము .)

తను - యవలజేతను - పాలజేతను - లక్ష్మీ నారాయణ
మూర్తికానిగూర్చి తర్పణము చేయవలెను, *

శ్లో || తర్పణస్య దశాంశేన హోమం కుర్యా
ద్యథావిధి । తర్పణోక్తేన మంత్రేణ పాయసం చ
ఘృతాశ్విగం॥ *

తా॥ తర్పణపరిఘ్నయించుదశాంశ సంఖ్యచేత
నగావేయింటిచేత నారాయణ గాయత్రిమంత్రముచేత
పరమాన్నమును ఘృతమును కలిపి హోమము చే
యవలెను. *

శ్లో॥ సాయంకాలేతుసంప్రాప్తే శుచిర్భూత్వా
సమాహితః । గోమయే నానులిప్యథ । చతుర్విశం
తుమండలం॥

తా॥ ద్రవముజేయువాఁడు ప్రదోషకాలమందు
శుచిగలవాఁడగుచు యేకాగ్రచిత్తముగలవాడయి నాలు
గుమూలలుగలిగిన వేదికనుగోమయముతో అలిపి, *

(లక్ష వర్తి ప్ర త క ల్ప ము .) ౫౩

శోభితం వితానమితునందైశ్చకని-కారై స్సశోభితం
తన్మధ్యేవస్త్రీమాస్తీర్క తండులాన్పస్తపంచకాకాతన్మ
ధ్యేకలశంబివ్యంపంచపల్లవశోభితం

తా॥ అవేదికయొక్క-మధ్యమందు యెనిమిది దళ
ములుగలిగియున్నట్టిన్ని అయిన వాని ములచేత ప్రకా
శింపబడుచున్న పృథ్వీని పిణిచిచేరుగుకలచేత చాం
దినిగట్టివానియొక్క-మధ్యమందు దివ్యవస్త్రీమనుపాచిత
యిదుకుంచములు బిష్యమువోసి ఆసిష్యముయొక్క-మ
ధ్యమందు అయినపల్లవములచేత ప్రకాశింపబడుచున్న
దివ్యమయినయొకకలశమును స్థాపించి, *

శో॥ వస్త్రోపరిత్యజేద్దేవం లక్ష్మీవారాయణం వి
భూంబ్రహ్మణః కలశంవస్త్రీనిక్షేపేత్తంతులో పరివ్రతయ
స్త్రీంశతస్సశోభాధ్యాకకలకాకవిన్యసేత్తనః। *

తా॥ ఆవస్త్రముపై లక్ష్మీ వారాయణప్రతిమను
నంది బ్రహ్మకలశమును పూచి ఆ కంఠలరాసిపై మిళి-

౫౪ (లక్షవర్తివ్రతకల్పము.)

లనుప్రతిమలనున్న స్థాపించి ఇంద్రాభ్యష్ట దిక్పాలకులగు
హితము ఆవాహనముచేసి.

శ్లో॥ నిక్షిప్యపంచరత్నాని పంచకోమలపల్లవాన్
ప్రతిమాశోధనంకృత్వా నిక్షిప్యకలశోపరి । ప్రాణప్రతి
స్థాంకుర్వీత దోషశ్చైరుపచారకైః । యామేయామేతుపూ
జాంచకుర్యాజ్ఞాగరణంసిశి॥

తా॥ ప్రధానకలశముమీద అయిదురత్నములను
మృదువైన అయిదుపల్లవములను వుంచి ప్రతిమాశోధన
ములనుచేసికల్పక్రపకారముగప్రతియామమందును పో
డకోపచారములచేత లక్ష్మీవారాయణమూర్తికని పూజచే
సిరాత్రియంతయుజాగరణముజేయవలెను,

కింబ॥ శ్లో॥ త్రింశత్ఫలంకాంస్యపాత్రంగోఘృతే
నప్రపూరితం । సువణవతికసంయుక్తంరాజితేనాభి శోభి
తం । కార్పాసవతికనాసమ్యక్సంయుతందీపముత్తమం ।
దేవస్యపురతఃస్థాప్యయామేయామేవపూజయేత్ ॥

(లక్ష్య రీతి వ్యతకల్పము) ౫౫

జలపు నేయిపోసిబంగారపువతినిన్ని రూచివతినిన్ని అం
మంచి యీమంటపమునకు ముందుగా దీపారాధనజేసి
ప్రతియామమంగు క్రమముదప్పకపూజచేసి,

శ్లో॥ నృత్తగీతాదివాద్యైశ్చ పురాణశ్రవణైశ్చ
సద్భోజీవేదఘోషైశ్చ కుర్యాజ్జాగరణంనిశిః పరేష్టిప్రా
తరుత్థాయకుర్యాద్వైదంతథావసం । నద్యాంస్సౌత్వా
ద్విజవరైః ప్రవిశేత్ గృహముత్తమం *

తా॥ నృత్తగీతవాద్యములచేతనుపురాణశ్రవణము
చేతను సత్పురుషులయొక్క గోష్ఠిచేతను వేదనాదముల
జేతను రాత్రిజాగరణముజేసి మరునాడు ప్రాతఃకాలమం
దులేచి దంతధావనాది కృత్యములనుదీర్చి నదిలోస్నాన
ముజేసి బ్రాహ్మణులయొక్క స్వస్తివాచనములతో గూర్చి
గృహమునప్రవేశించవలెను.

శ్లో॥ ఆచార్యశ్చాగ్నిమాదాయ హేమానుక్యత్వా
హవిఘ్నాతం పూర్వోహుతింద జుహుయాన్నమస్కా-

౫౬ (లక్షవర్తివ్రతకల్పము.)

నాడిభిః క్షమార్పణంచకుర్వీతస్తోత్రైర్నానావిధైః॥

తా॥ ఆచార్యమిగ్నిస్థాపనజేసియథావిధిగాహ
విస్సునుఘృతమును హేమామముజేసి- పూదా-హుతిజేసిన
మసా-రప్రదక్షిణములను జేసి తిరిగిధూపదీపవైవేద్యముల
జేతపునఃపూజజేసి నానావిధ స్తోత్రములజేత క్షమార్ప
ణముజేయవలెను. *

శ్లో॥ ఆచార్యాయసదా రాయదరిద్రాయకుటుంబి
నే। శ్రుతిజ్ఞాయస్మృతిజ్ఞాయశాంతాయచనుశీలినే। సవ
స్త్రమంటపందద్యాద్వతీభక్తిసమన్వితః॥

తా॥ భార్యతోకూడుకొన్నట్టిదియు దరిద్రుడయు
నట్టియు. కుటుంబవంతుడయినట్టియు - శ్రుతిస్మృతులను
దెలిసినట్టియు శాంతుండయినట్టియు మంచి స్వభావముగ
లఆచార్యునికొరకు వస్త్రసహితమయినమంటపమును ఇ
వ్వవలయును॥ *

శ్లో॥ ఆచార్యం వేదవిదుషం । వస్త్రాభరణసంయు

(లక్షవర్తిన్రతల్పము.) ౫౫

హరించిచింత్యచనసాప్రతిమాంవస్త్రసంయుతాం । కాం
స్యపాత్రంసదీపంచగాంసవత్సంపయస్విరీంస్వకశ్చం
గీంశాశ్చఘరాం । కాంస్యదోహనభాజనాం । సవస్త్రా
లంకృతాంగాంచతచాచ్యామనమర్చ్యచ । సఫలాదక్షి
ణాందద్యాన్వితశాత్యంసకారియేత్ ॥

తా॥ వేదవిమండయినట్టియును-వస్త్రాభరణముల
తోడగూడుకొన్నట్టియును గంభపుష్పాక్షతాదులుచేత
ఒప్పుచున్నట్టియును ఆచార్యుని అక్షీనారామం.మూతీకని
గామనస్సజేతభాషించివస్త్రముతోగూడుకొనినబంగా
రపుప్రతిమను దీపముతోగూడుకొనిన కాంస్యపాత్రదాన
మును- దూడతోగూడుకొన్నట్టియును పాలుయిచ్చునట్టి
యును- బంగారపుకొమ్మలును వెండిదెక్కలునుగలిగినట్టి
యును-పాలు పిదుమటకు కంచుగిన్నెకలిగినట్టియు-వస్త్రా
దులచేత ఆలంకరింపబడినదీయగుశ్రేష్ఠమగు గోవునుదా
నముజేసిఫలముతోగూడుకొనిన దక్షిణను ఇవ్వవలెను-ని

౫౮ (లక్షవర్తి క్రత కల్పము.)

శ్లో॥ బ్రహ్మణః కలశందద్వాత్ ఋత్విజశ్చప్ర
పూజయేత్ । తేనైవపూజాం కుర్యాచ్చ బ్రాహ్మణా
నాంస్వశక్తితః । ఋత్విగ్భిస్సహవిప్రైశ్చబంధుభి ర్భజ
యేత్తతః॥

తా॥ ఆచార్యుఃకొరకు బ్రహ్మకలశమునుయిచ్చి
మిగిలిన కలశములు ఋత్వికురాలను బూజచేసి తర్వాత
స్వశక్త్యాను సారముగ బ్రాహ్మణ పూజచేసి ఋత్వి
కురాలతోడను బ్రాహ్మణులతోడనుబంధువుల తోడను గూ
తుకొని భోజనముజేయవలెను.

శ్లో॥ వత్సాసంఖ్యా దశాంశం తత్తర్పణం కార
యేత్సుధీః । తద్దశాంశంతు జహుయా ద్దశాంశంవి
ప్రభోజనం॥

తా॥ లక్షవతులయొక్క సంఖ్యలోపదవయం
శముతర్పణము పనివేలు- ఆసంఖ్యలోదశాంశము హో
మమువేయి- ఆసంఖ్యలోదశాంశము బ్రాహ్మణ భోజన

(లక్ష వర్తిత కల్పము .) ౫౯

శ్లో॥ దీవాంధకృపణాన్పంగూనౌచ్ఛయేదన్నకాం
క్షీణః । లబ్ధ్వాప్రసాదం విప్రాణాం స్వయం ఘంజే
తబంధుభిః॥

తా॥ దీనులకును గుడ్డివాండ్రకును కుంటివాండ్రకు
అన్నముతోరువారికిని భోజనము పెట్టిబంధువులతో గూడు
కొని బ్రాహ్మణప్రసాదమును భోజనముజేయవలెను.

శ్లో॥ యాచైవంకురుతేవారీ తస్యాఃపుణ్యఫలంశృ
ణు । ఆవాచ్యావ్యపిపాపాని రహస్యేనకృతానిచ । నశ్యం
త్యేతానిసర్వాణివ్రతస్యాశ్చప్రభావతః॥

తా॥ యేస్త్రీఈప్రకారముగ నీవ్రతము జేయుదు
న్నదో ఆమెయొక్క పుణ్యఫలమును చెప్పదున్నానును
ము - వాకుచేత చెప్పశక్యము గానట్టియును రహస్య
ముగా జేయబడ్డటినను నైశాపములునశించిపోవునున్నది.

శ్లో॥ చండాలగామినీవాపి తథాశూద్రాభిమన్వీరీ ।
చిత్తకృమాతులభాగ్రితపుత్రజామాతృసంగతా । బాలఘ్న

౬౦ (లక్ష వ ర్తి వ్ర త కల్ప ము .)

వాపిరజస్సంకరకారిణీ! వహ్నిదాగరదాచైవనిత్యంవాప్రి
యవాచినీ! పత్యాజీవతియాచారీవ్యభిచారీభవేత్సదా । ఏవ
మాదిమహాపాపై రావృతాపికులాంగనా । కృత్వాచైశ
ద్వీశంపుణ్యంముచ్యతేనాత్రసంశయః॥

తా॥ మరీయంసు-శండాలుఁ తోగమనముజేసినపా
పమును శూన్యనిష్పృశించి పాపమును పీఠతంక్రితోడను
మేసినమామ, తోడను అన్నగమ్మనితోడను పుష్కలతోడను జల్లు
నితోడను సాంగవ్యముజేసినచోషమును-పసిడిల్లులను జలపిన
పాపమును-జేసిన మేలుమరచిన పాపమును మాతాపితృవధ
జేసిన పాపమునుగోహత్యజేసిన పాపమును-దొంగతనము
జేసిన పాపమునురజస్సంబంధమైన పాపమునుగృహమందు
నిశ్చపెట్టినపాపమును - విషముబెట్టిన పాపమును నిత్య
మును అప్రితవాక్కులను పలికెడు పాపమును - పతిజీ
వించియుండగా వ్యభిచారముజేయు పాపమునుయీమొ

(లక్ష వర్తి ప్రతకల్పము.)

౬౦

జేసినట్టయినతే సహస్ర పాపముల నుండివి ముక్తరా
లగుచున్నది.

శ్లో॥ స్రతానామస్తమంబయివ స్త్రీణామావ
శ్యకంత్విధం॥ లక్షవతికప్రదానేనవిష్టోరమితేతేజసః॥ కో
టయోబ్రహ్మహత్యనామగమ్యా గమకోటయః॥ తథైవా
శ్రుగ్రపాపానాంకోటయోథ॥ సహస్రశః॥ నశ్యంతినా
తసంచేహూనార్యాచాపినరస్య వా॥ *

తా॥ అన్నివ్రతములలో శ్రేష్ఠమగువ్రతము స్త్రీలకు
గుణ్యమయినది- అమితమగుతేజస్సుగలిగిన విష్ణుమూర్తిక
ప్రియమగులక్షవతికదీపదానములచేత స్త్రీయొక్కగా
పురుషునియొక్కగాని కోటి బ్రహ్మహత్యదోషములను
శ్రుగ్ర పాపములయొక్క కోట్లును నశించి పోవుచు
ప్రని యాయథకమందుశుంచేహమందేదు. *

శ్లో॥ కిమత్రబహునోక్తేన నానేనసద్యశం వ్రతం
ప్రదుషోపి వ్రతం కృత్వా పూర్వోక్తైః పాపసంచయైః॥

౬౨   (లక్షవర్తివ్రతకల్పము)

తా॥ ఈవ్రతవిషయమయి అనేకమందిగు మాటలతో నేనిప్రయోజనము- యీలక్షవర్తివ్రతముతో తుల్యమగువ్రతములొకమందులేదు- విష్ణుసూరిక యొక్క అజ్ఞవలనపురుషుడయినచున్నావ్రతము జేసిన యెడల పూర్వోక్తపాపములవలనవిముక్తుడిగుచున్నాడు.

శ్లో॥ తీతత్సర్వం మయాభ్యాతం పృచ్ఛత్యాస్తవమానదే॥ వ్రతంకుసుఖంశిష్టబుధా తేరోచతేమసః॥

తా ॥ మర్యాదవలతురాలనగు ఓలక్షణం యీ వ్రతముయొక్క క్రమమనంతయు నీకుజెప్పితిని నీకు యిష్టము గలిగిన యెడల యీవ్రతము జేసి సుఖమంగా నుందుము,

శ్లో॥ ఇతితద్వచనంశ్రుత్వా పునఃపప్రచ్ఛలక్షణం॥ అజ్ఞానాద్దుష్టభావాద్వానిశ్వాసోమమేహచ॥ ప్రత్యయార్థతుల్యద్యహ్నాప్రత్యక్షంకురుమేధునా॥

తా ॥ పూర్వముగబలికిన యాజకుని యొక్క

(అక్షరార్థము) ౬౩

శ్లో॥ శ్రేష్ఠ- అక్షానమవలననో తమరు సెలవిచ్చిన ఈ
వాక్యములందు నాకు విశ్వాసము పుట్టలేదు గనుక నా
కునమ్మకముగలుగు నిమిత్తము ఈ ప్రతాపమును ప్రశ్న
ముగా కనబరుచుము.

శ్లో॥ ఇతి తద్వచనం శ్రుత్వా యజ్ఞోవాక్యవబ్రవి
త్ | కథం తే ప్రత్య యో బ్రూయాదితి తాం కరుణాసిధిః ||

తా॥ మిక్కిలి దయగల యజ్ఞుడు ఈ ప్రకారము
గా పలికిన అక్షరమొక్క వాక్యమును విని నీకు నమ్మకము
యేలా కలుగునో చెప్పుమని పలికినాడు.

శ్లో॥ సాహోవాచభినర్సి ప్రవర్షి యోత్సుల్లలాప
నా | నవవైధవ్యసంయుక్తా కుమారీభృశదుఃఖితా | అ-
భ్యోపతిః కథం జీవద్వైధవ్యం వైవగచ్ఛతి | తథా కురుమ
శ్రేష్ఠదయా కమతాంధనం ||

తా॥ అలక్షణమును అశ్చర్యము గలదగుచు ఆ
హృదయము గూర్చి పలికినాడు - ఈ చిహ్నమును గూర్చి

౬౪   (బ్రహ్మవర్తి వ్రతకల్పము.)

ఈచిన్నదానియొక్కపతి జీవించునట్లును ఇది యెప్పటికిని
వైధవ్యముపొందకుఁ దునట్లును దయచేయవలెను- తమవం
టికొంతిపడులకు భూతదయాళుత్వమేధనముగదా,

శ్లో॥ ఇతితద్వచనంశ్రుత్వా విస్మితోయాజకోబ్రవీ
త్ | లక్షవర్తిఁ ఫలంధివ్యంధిశశిన్దైవ్యమదాయుతా | తేనజీ
వేదయంనూనం బ్రహ్మహృచ్చపురాభవే | తస్మాదయం
రాజయక్ష్మరోగేణచ మృతింగతః | తథాపివ్రతమాహ
త్స్యాజ్జీవితంపునరేవ్యతి॥

తా॥ యాజకుఁడులక్షణయొక్క ఇటువంటి వాక్య
మునుపిని ఆశ్చర్యముపొందినవాడగుదు ఒకవాక్యము పలి
కెను. 'ఒలక్షణా! దివ్యమయిన ఈలక్షవర్తిఁ వ్రతమునుజేసి
ఫలమును ఈచిన్నదానికొరకు ఇమ్ము ఆఫలముచేత దీని
యొక్కభతఁజీవించును. ఇతఁడుశ్రూర్వమందుబ్రహ్మహ
త్య చేసినవాఁడు ఆపాపమువలనగలిగిన క్షయరోగముచే
త మరణముబొందినవాఁడు. అటివాడయిననుకూవ్రతము

(౫) (లక్షవర్తిప్రథకల్పము.

శ్లో॥ దాహశుష్కహరే ర్ముఖిణం కాంస్యపా
త్రం తథైవ । జీవనత్న భవేదాశు సశ్యమా మర
ణాంతికం॥

తా॥ విష్ణుస్వరూపమయిన కాంస్యపాత్రను ఆ
చార్యునికొఱకు ఇమ్మా- అందువలనఈచిన్నది శీఘ్రము
-జీవించుకొనినభగవంతుడైకావలదు.

శ్లో॥ లక్షకా నవనంశ్రుత్వా జలంస్పృష్ట్యాచ
-గ్యతా । లక్షవర్తి ప్రతం కృత్వా దదా చాన్యై
-ర్యమిదా॥

తా॥ లక్షణమును అవాక్యమును విని ఆశమన
జేసి వాచీనియతిగలదై లక్షవర్తిప్రథమునుజేసి అత్ర
-మును అప్రాప్నుచిన్నదానికి ఇచ్చినదాయెను,

శ్లో॥ శ్లో॥ లక్షవర్తి ప్రథమమును జేసి అత్ర

(లక్షవతికావ్రతకల్పము.)

తా॥ ఈ వ్రతమునుకూడా పుణ్యముచేత అచిన్న దానియొక్క పెరిమిటికిగ్గువలేదేను, అప్పుడులక్ష ౨ అచిన్న దానిచేతకూడ ఈవ్రతమును వయిధవ్యమును పోగొట్టుకొనుచేయించినదాయెను.

శ్లో॥ ఏతత్పుణ్యప్రభావేన కుమారీసావశోభవా
యాః స్త్రీవంజీవసత్పబధూపబహుభ్రతకా॥

తా॥ ఈవ్రతప్రభావముచేత అచిన్నశుభముతోగూడుకొన్నదయిబ్రతికియున్నంతవరకు జీవించిన పెరిమిటిగలదియును- బహుభ్రతులుగలదియును అయెను.

శ్లో॥ తద్బాంధవాస్తదాసర్వేషుష్టుప్రస్తాంచలత
నాం॥ యాజకంవయివసం ప్రీత్యాజగ్మస్తే నిజమందిర
లక్షణాదాపీవాచన భుజంగేనచసంయుతా । లక్షవతి
వ్రతంకృత్వా కల్పోక్తవిధిపూర్వకం॥ ఇహలోకసుఖ

(లక్ష వర్తి కృత కల్ప మే.)

తా॥ అప్పుడు అది విన్నదాని బంధువులును సమస్త
నులును యాజకుడను బ్రాహ్మణుని- లక్షగాను బహు
ధములను కలసి తిండిగృహములకు వెళ్ళినవారయిరి లక్ష
యును తిండిగృహములకు దాసనితో గుండుకొనినవైకలాష్ఠి
విధిగా నీర్మలముగా భోజనము చేసి పండు సంతకముల
చేత అనుభవించి తిండిమందు తిండికు. గమము బొంది
దాసనిను

శ్లో॥ తతస్తుమరణం ప్రాప్తో దాసస్తస్య స్వహా
రికృత్ । మహారాజకులేజాతే తస్మాద్భూతా భూతవా ॥
అక్షరాచారశక్తి స్వర్ణలక్షణసంయుతా । భూతా
స్త్రివిభా తాజీవపత్నీసుపుత్రకా ॥

తా॥ తరువాత దానికి సహాయము చేసిన దాసులను
సంతకించినవాడయి మహారాజకులముగను గుండుకొని

౬౬ (లక్షవర్తివ్రతకల్పము)

శ్రీ-నదయి స్వీకుభలక్షణములతో గూఢకొన్నదయిత
దాసునికి పత్నియైనదాయెను.

శ్లో॥ లక్షవర్తివ్రతస్యాస్య వారీవా చురోస్తోషీ
కానహాయంయదివాకుర్యాస్వగ్గంకచ్చసిశ్చితః॥

తా॥ ఈ లక్షవర్తివ్రతమునకు శహాయమును పు
రుషుడుగానిస్త్రీగాని చేసినట్లయితేస్వగ్గ లోకమును
పొందుచున్నాడు॥

శ్లో॥ వారీతుతత్ఫలంప్రాప్య సుభగావభవతిధృ
వం నరఃపూణకఫలంప్రాప్యవిష్ణులోకమహీయతే॥

తా॥ స్త్రీఅయినట్లయితేయావ్రతఫలమునుబొం
దిసువాసివియయియిండి విష్ణుసాయుజ్యమును పొందగల
దు- పురుషుడైనట్లయితే విష్ణులోకమునందుసుఖముగా
నొండగలడు.

శ్లో॥ యదృదం పుణ్యమాఖ్యానం శుణోతి శ్రద్ధ

(లక్షవర్తిప్రతకల్పమే.)

తా|| పవిత్రమయిన యీశ్వరశ్రీకృష్ణగూఢాచార్య

స్వరూపము వివరించుచున్నాడో చాతుర్యప్రతాపమును

బోధించియున్నాడో కమందుసుఖముగానుండును.

ఇతి సాక్షాం దపు రా దే

తిమామహేష్వరసంవాదే

లక్షవర్తిప్రతకల్పం

సంపూర్ణం

